

Библиотека
САВРЕМЕНА КЊИЖЕВНОСТ

www.приче.co.yu

(Приредио Ђорђе Оташевић)

Алма

Београд, 2007

.www.приче.co.yu
(Приредио Ђорђе Оташевић)

<i>Рецензент</i>	Владимир Павловић
<i>Ликовно решење корица</i>	Милан Бештић
<i>Слика (детал)</i>	Михајло Петковић
<i>Технички уредник</i>	Горан Оташевић
<i>Коректура</i>	Драгана Лазић
<i>Издавач</i>	„Алма”, Београд
<i>За издавача</i>	Ђорђе Оташевић
<i>Штампа</i>	„Скрипта Интернационал”, Београд
<i>ISBN</i>	978-86-7974-020-5

Београд, 2007

almabg@sezampro.yu
www.alma.co.yu

ПРЕДГОВОР

Издавачка кућа „Алма“ из Београда и књижевни часопис „Маајан“ из Тел Авива организовали су паралелне конкурсе за кратку причу. Три најбоље приче с „Алминог“ конкурса биће преведене на хебрејски и објављене у петом броју часописа „Маајан“, док ће три најбоље приче с конкурса часописа „Маајан“ бити преведене на српски и публиковане у „Алмином“ зборнику са следећег конкурса. Међу више од хиљаду и петсто пристиглих прича Милан Бештић, Мирјана Гочанин, Дарко Коцјан, Драгана Лазић, Алма Оташевић и Ђорђе Оташевић изабрали су, по њима, три најбоље приче. Приче послате електронском поштом или потписане приче нису биле у конкуренцији за награде, али су, уколико су својим квалитетом то заслуживале, уврштене у овај зборник.

I награда:	Ђукић Наташа: „Нетин свет“
II награда:	Ненад Атанацковић: „Тајни обожавалац“
III награда:	Мирослав Средановић: „Мостови“.

ОБЕЋАЊЕ

Устане и крене силазити низ траву руком скривајући поглед од сунца. Почне све више убрзавати и смијући се потрчи према погребној поворци. Достигне чело поворке и узме неком човјеку криж из руке и стаде ноктима скидати слова свог имена с крижа. Погледом пријеђе преко неколико сивих и у чуду изобличених лица и викне „Немојте стављати своје име на криж који нисте носили!” Окрене се и врати се истим путем, кроз траву, према врху узвисине држећи криж у руци, полако се удаљавајући.

ВРХУНАЦ СВРШЕТКА

– Натерали ме да се ошишам. Кажу, не може смрт да има дугу косу.

– Аха! И?

– Па шта сам могао, треб'о ми посао. Јеби га, ајд' живели.

– Живели! Звонак додир стакла о стакло.

– Најчешће дођем и кажем: Ајде, спреми се да идемо. Неки се усеру, а неки се опуштени. Знаш оно, позову ме у стан, понуде пићем. Није то лоше, знаш...

– Добра ти коса. Како те служи?

– Ово? Ма обична гвожђурија, служи само за украс. Као нека традиција. Ма срање, брате. Леђа ми опадају од вуцарања тога около.

Звук гутања у тишини. Лагани удар стакла о дрвену површину.

– Ууух! Добра ти ова лоза. Ајд' дижи се да идемо.

СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО ЈЕСТЕ ДА ЧЕКАТЕ

Седим у столици за љуљање на веранди планинске куће. Мој поп-арт пас седи крај мене и плази свој језик на шарено Сунце које се смеје на нас са врха неба. Понекад помислим да ће бити довољно остати у овом положају довољно дуго и нешто битно ће се догодити.

Нешто што ће променити свет....

Мој пас је устао, протегав се, окренуо око себе и поново легао....

Ето, догодило се.

Дуг

„Бу!” – узвикну провукавши главу кроз џемпер, а осмех јој се одмах затим спусти на сам руб високог, вуне-ног оковратника.

„Хајде, хајде” – пожурујем је и помажем са остатком одеће. То прво чиним брзо и нервозно, а затим јој, осећајући кривицу због уобичајене нестрпљивости, милујем руке и косу. Гледа ме тужно и тражи своје лаковане ципеле. Затим бризне у плач и моли ме да крене са мном. На зубима јој тада угледам неуредне, беле наслаге, и скривам поглед у њене сасвим приметне и необично распукле сузне канале. И овога пута неодлучна сам. Легла бих као некада поред ње и нежно је грлила; побегла бих што даље од ње и свог немирног, страшног бола. Остављам је тако саму, загледану у прозор кроз који из кревета види непомичну слику – мутно небо без сунца, само на једном месту распарано врхом највишег дрвета у дворишту старачког дома.

ТАЈНИ ОБОЖАВАЛАЦ

Нагли упливи среће и самопоштовања походе кроз крхку душу госпође Петровић, кад год јој стигне богати букет цвећа од тајног обожаваоца. Тада престаје да буде обичан ваздух, излази из свог мехура смежуране домаћице и постаје млад пупољак руже, нежна латица лале или свечана игра гербера.

Њен муж, господин Петровић, наравно, не сме о томе ништа да зна, јер он то не би разумео.

Све би покварио, потомак горштака са Дурмитора, ватрених љубавника коза и оваца. Он се, међутим, не љути што му супруга не открива заједничку малу тајну.

Важно је да је срећна и да га увек расположено дочека (пошто јој претходно кришом достави букет), док он, уживајући у метаморфози супруге, колико и у својој лукавости наивно седе за сто. У кухињи, обично, крчкају се сарме.

НОВИ СИН

Мајка ме је оставила и нашла новог сина. Он је баш онакав каквог је одувек желела, а какав ја, несретни млохавац, никад нисам био. Уредно је подшишан и послушан, не чачка прстом нос (право дете за пример), не зеза учитељицу, а не пати ни од кризе идентитета; нити је алкос, нити клемпав попут мене. Када прођу улицом, сви им се диве.

Година је прошла од тад, а ја још увек лочем велике количине заборава у „Златном бокалчету”. Никако да избришем успомене на њу. Човече, па она ће сада своме сину да ради све што је некад мени: пуштаће га да једе јабуке из

њеног воћњака, моћи ће да копа по њеној башти тражећи најсочнијег црва, даваће му најслађе лизалице, мамиће га да олиже шлаг из њене вангле чак.

Мени остаје само да се сећам свега и да тихо чезнем за њеним врелим палачинкама, пуним чаробног пекмеза.

Ђорђе Аћимовић

ОКРУГЛИ СТО

Седе педофил, зеленаш, пироман, садиста и лопов,
параноик, шкртица, диктатор, макро, демагог и нарко-дилер
са Сатаном и рационалишу.

СЕНКА

На поподневном сунцу, по сивом насипу уз реку шета човек са својом сенком.

Храмље. Као да га сенка гази по једној нози. Сенка је део човека који сунце никад, стварно, не додирне. То је простор који плаши и неустрашиве.

Баш тад, да покажу да случајности ни случајно не постоје, на реци су била два јата.

Јато белих галебова. Јато црних лабудова. Одиграва се необична утакмица. Без емоција и еуфорије. Лагано клизе по модрој површини. Њихове сенке је ветар размазао по таласима и оне их више не вуку ни напред ни назад. Изгледају бестелесно.

Једини тајни састојак личности је сенка. А тајне састојке прави мајстори никад не одају.

ПРЕДСТАВА

Сунчев зрак, кроз прашину у ваздуху, прљаву завесу на прозору, мусаву чашу, пада на мој сто. И ја посматрам тај зрак, још увек чист, бео. Моја вечера је вечерња позорница – иако је на бини само један глумац, мува, а у гледалишту само један човек, ја. Представа је бесплатна и, ево, почиње! Мува зуји, лети, десно-лево, слеће на мој сендвич. Гледалац, тј. ја, размишља: „Хм, она је претходно била на улици, сметлишту можда, умочила своју ногу у нечије говно, и сада иста та нога корача по паризеру и бајатом хлебу сендвича мога (намаза нема).“ Нема катарзе. У мени, Гордијевим чвором везана, љубав чучи. Пробава ме и даље мучи. Мува неку чудну течност лучи. Све мање сам присутан, а представа никада да прође.

ТРАГАЊЕ

Гледам лево, гледам десно, горе, доле, назад... Дојавило ми је то гледање-око-себе и заривам нокте у груди своје – отварам себе као књигу. Ништа, празни листови, празнина, празнина... Завирујем дубље унутра, улазим, идем и трагам, послушкујем, али и даље ничег нема... тишина, тишина, тишина... Стижем негде далеко, њушим, осетим... смрад, смрад... Е, овде већ и може нешто да се нађе! А чујем и неке звуке. Можда су то звуци живота. Можда се у њима крије тајна.

РАЗГОВОР СЕНКИ

Свеже мартовско јутро. Човек седи на клупи испред наше зграде. Пуши и повремено из џепа извлачи флашу. Неколико димова, па један цуг.

Човек мали, а сенка му огромна. Растегла се иза клупе до сенке јасминовог грма. Ту јој глава нестаде и остаде. О чему ли толико дуго сенка главе и сенка јасминовог грма причају?

Но, шта то мене брига. Ускоро ћу и ја своју сенку извести у шетњу, па нек прича са ким хоће.

АНКСИОЗНОСТ

Анксиозност. У овом моменту тако неминовна. Ипак, сигурност је уливао још увек присутан део разума који се безобразно ослањао на стечено искуство. Ситуација у којој се налазио била је већ виђена. Већ проживљена. Није могао знати колико ће трајати санирање последица. Пре годину дана, када се по други пут затекао у истом сплету околности, провео је месец дана суочавања са протоколима. Тада му је било најтеже. Налазио се ван свог језичког говорног подручја. Потпуно сам. Постојао је само потиснути траг претходног искуства. Искуства када није био пунолетан. Није био одговоран. Али, образац је створен. Тренутне околности, колико год узнемирујуће, нису биле сасвим неповољне. Процедура је била позната. Испунила га је доза опуштености. Сасвим довољна да се упусти у мисли о узроку. О суштини проблема. Није ли чињеница да већ трећи пут остаје без свих идентификационих докумената, неопходних за потврду људског постојања у савременом друштву, само материјални доказ његове унутрашње кризе. Кризе губитка идентитета.

ПОШИЉКА

Услуга врата до врата. Курир је управо отишао. Са њим и њених 185 цм, 65 кг, перфекционизам, жуљ на табану, опсесивност, замишљен поглед... Све то спаковано у стабилну картонску коверту која гарантује садржају угодан пут. Три недеље труда ће стићи на своје одредиште у свом савршеном издању. Естетски принцип ће бити испоштован. Осећај задовољства потпун.

Аутоматски је скувала кафу и удобно се сместила испред монитора. Довољно је познавала себе да предстојећих 36 h није доводила у питање. Провешће их у интернет праћењу своје пошиљке. То је био саставни део услуге. Бизарна тековина модерне цивилизације која јој овога пута уопште није сметала. Сати су пролазили. Оне су путовале. Час када ће бити на жељеном месту лагано се ближио. Морала је имати повратну информацију. То је захтевао складан повратак претходном животном току.

Екран је пркосно избацио завршну адресу. Могла је да одахне. Наставак подухвата је упућен на петнаест уредно спакованих папира. На њихову форму и садржај.

Да ли ће апликација бити прихваћена...

ПАРАТИ НЕБО НОСОМ

Од свих надобудних, умишљених know-it-all крава које броде овим ходницима, она је увјерљиво била најнадобуднија и најумишљенија. Волим жене, далеко од тога, али кад бих је видио како с тамним наочалама на лицу пролази поред моје портирнице као да не постојим, обузео би ме чудан осјећај немоћног бијеса.

Кад се инцидент догодио, био сам на свом радном мјесту, а фоаје је био препун људи који су пристизали на посао и пушили прве јутарње цигарете стиснути уз ступасте пепељаре. Постоји могућност да је пресудну улогу у том догађају одиграла канта воде коју сам оставио уз врата, а можда због тамних сунчаних наочала није гледала камо иде, у сваком случају, одједном је нестала испод мог видо-круга, а зачуо сам пљусак воде разливане преко мраморних плочица.

Но најстрашније је тек услиједило. Нитко јој није помогао устати из прљаве воде. Нитко се није нити насмијао – сви су се разишли у тишини.

ОГЛАС

Негдје на потезу између усхићења, вјенчања, рађања, разочарања и раставе, у протеклих су ми двадесетак година путем поиспадали снови, планови, илузије, заблуде и још понека ситница. Молим поштеног налазника да ми их врати. Потребни су ми да ме подсјете тко сам јер сам у међувремену заборавила, да себе поново нађем јер сам се изгубила. Заправо, заблуде може задржати. Током година сам сакупила гомилу нових с којима ионако не знам куд бих. Те нове поклањам, можда се могу рециклирати. Међу изгубљеним би се стварима требало налазити и нешто смијеха. Једну половицу као награду препуштам поштену налазнику, а другу молим да ми врати. Желим се опет од срца смијати.

МАСЛИНАСТА ЛУТКА

Била је стално намрштена. Некако љута. Алиса. Дружиле смо се од мог рођења. Имале смо много заједничког. Исте хаљине, косу, боју очију. Све ме је разумела чак и кад још нисам знала да говорим. Спавале смо заједно, јеле... Ни кад није имала добар апетит. А ни ја. Обема нам је храна испадала из уста. Мало је теже ходала, али ја сам је вукла. Тако смо свуда стизале – на море, код деде и бабе, код доктора. Нисам је никада остављала саму. То није било добро. Ни за мене, ни за њу. Сад је у ћошку, а ја на седмом небу. Мирише на крофне из детињства. Осмехнем јој се често јер она је ја, кад бих била лутка.

РЕЛИГИЈА

Није лепо употребљавати речи у неправом значењу. То су предрасуде. Морске шеме и преваре. Лепо је бити статиста, али не у свом филму. Дугометражном и помало анимираном. Луткице које никако да порасту и постану људи. Праштам дуге процесе и стрпљиво навијам за нас. Једини сам навијач. Бар се нећу ни са ким потући на утакмици живљења. Немам истомишљенике, али ни противнике. Хоћу зелену траву и по неки гол. Можда и победим у поразу. Пиши бар неки мејл...

ПЛАВИ КАМЕН

Пошао сам тим путем. Несигурним ходом. Одједном испред мене на пар метара појавио се један камен. Мали плави камен. Светлуцав.

Застао сам. Сетио сам се свих плавих играчака из детињства.

Пошао сам даље тим путем. Што сам се више приближавао, камен је постајао све већи. Светлост све јача.

Након још само пар корака испред мене је била огромна плава стена.

Није светлукцала. Нисам могао даље.

Одрастао сам.

ПРОЗАИЧНО

Рекла је да покупим своје ствари и да напустим кућу. Тако је прозаично. Одмах сам се спаковао и у прихватишту за незбринуте пронашао уточиште. И ово прозаично звучи. Ту сам се осећао као код куће. Прозаично, прозаично!

Одмах сам се спријатељио са једном плавом девојком која ми је испричала свој сан у коме су се по целу ноћ јуриле и сустизале сенке.

Најежио сам се. И осмехнуо...

Драгана Бошковић

ДАР И УЗДАРЈЕ

Ни не слугиш колики је празник за моје очи, тренутак кад те обрадујем: кад угледам, тако редак ти, медни поглед док отпакујеш поклоњено; кад ужурбаном преплићеш прсте док из њих прска знатижеља... Али врхунац свега је, кад угледаш дато, па угледаш у мене, а веће ти се раскриле навише, као руке захвалнога упрте ка небу, који скреће Богу пажњу на своју срећу.

ЛИЦЕ СА ФОТОГРАФИЈЕ

Виђао сам тог човека...

Имао је најчуднији поремећај који је психијатрија забележила. За лица са фотографија држао је да су људи од крви и мяса, а не пуке дводимензионалне приказе. У своју је главу увртео да је са њима могуће комуницирати, и да им се зенице померају, пратећи га погледом. У свом дому имао је повећи портрет своје покојне мајке, са којом је данима и ноћима причао. Своју сличицу из личне карте третирао је као алтер его. Околини је био забаван, а лекарима интересантан, премда нису умели да његов поремећај разјасне и отклоне.

А онда, одједном, умро је. Тихо и изненада.

Након сахране, један од људи који је присуствовао испраћају покојника до вечног коначишта причао је, заклињући се у све што има и нема, да се у једном моменту загледао у слику умрлог човека на надгробној плочи, и да му је покојник са фотографије на трен намигнуо оком, пркосно се насмејавши.

АУТЕНТИЧНА КНЕЖЕВСКО-КРАЉЕВСКА ПРИЧА

Једног дана у сваком мјесецу идем са кариолом у Град. Мало је остарила, захрђала, па цвили и шкрипи. Или је то само извјесна емоционална реакција на шетњу градом Книном који зову Краљевским?

Најприје идем Улицом Петра Свачића који је био нешто као краљ. Код бивше основне школе пресјецам Улицу кнеза Бранимира и улазим у Улицу краља Држислава, па код бившег старачког дома скренем у Улицу брибирских кнезова која код бивше болнице улази у Улицу кнеза Ивана Нелипића а она се спушта до улице краљице Јелене која долази одоздо од Улице краља Звонимира и прелазим у Улицу Петра Крешимира IV који је по занимању такођер био краљ. Пролазим поред бивше апотеке и долазим до бившег складишта Армије гдје се сад налази Црвени Криж. Ту са кариолом станем у дугачки ред оних који добивају хуманитарну помоћ од које преживљавају.

Душан Васић

БЕСПЛАТНА ПРИЧА

Ову причу нисам ја написао. Купио сам је од просјака за један динар. Односно, нисам је ни платио – ја сам имао новчић од два динара, а он није имао да ми врати кукур, па ми рече да ћу му дати други пут. Не морам ти рећи да ме више никад није видео.

АВЕРС И РЕВЕРС
(О ЗАЉУБЉИВАЊУ)

Детету стигне писмо. Налупаш момка по глави.
Дете шаље писмо. Налупаш дете по глави.
Ти момку пошаљеш писмо. Дете те налупа по глави.
Жена пошаље момку одобравајуће писмо.
Дете јој пољуби главу, а ти излупаш жену по глави.
Дете те писмом обавештава да се удаје.
Ти трљаш главу.
Ставиш капу на главу и пошаљеш одобравајуће писмо.
Стигне писмо да стиже још једна глава на свет.
„И тако у круг – све се врти као на петопарцу као аверс и реверс!“

ДОПИС
(ГЛУВИ ТЕЛЕФОНИ)

Поштовани господине саветниче саветника саветниковог саветника,

дубоко Вам се извињавам јер Вас узнемиравам али сам принуђен да Вам се обратим. Наиме, господин саветник ме је пре-кјуче у чаршији попреко погледао. Поштовани господине саветниче саветника саветниковог саветника бојим се да је то због савета који сам Вам недавно упутио а који сте пренели господину саветнику. Мислим да је савет који сте пренели до господина саветника саветниковог саветника који је пак исти саветниковом саветнику пренео лично до господина саветника, уз моје искрене поздраве, пренет у измењеном облику. Можда ми се учинило

али господин саветник прекјуче уопште није деловао пријатно. Наиме, изгледао је веома снужено. У вези са овим поштовани господине саветниче саветника саветниковог саветника искрено Вас молим да мој случај испитате у потпуности. У супротном бићу принуђен да се лично обратим господину саветнику саветниковог саветника.

Дана _____,
у Сокобањи

Унапред захвалан на разумевању
Ваш саветник

СПАВАЧ

Те вечери јавила му се чудна жеља. Хтео је да уместо у кревету преспава на столу. Није као да постоји какав закон против тога, помислио је. Жељно је ишчекивао ноћ, а онда је пажљиво разместио постељину по дрвеној површини. Од усхићења дуго није могао да заспи, а ујутру је одлучио да се више никад не врати у свој кревет. Ово је било боље, разбијало је монотонију и давало други угао гледања на свакодневицу. Онда је након пар дана закључио да то није довољно и да мора још да онеобичи ствари. Ту ноћ је провео на врху свог ормана. Имало је таман простора за једну особу у хоризонталном положају. Ово је било још боље, садржало је и извесну дозу авантуре и опасности од пада са приличне висине. Међутим, довољна је била само једна ноћ да и то изгуби драж. На ред је дошао под, па онда убрзо и не толико пространа унутрашњост комоде. Није знао шта би даље, али му је помисао на повратак у празан кревет била мрска, као да је тиме издавао идеале и газио на свој карактер. Узео је јастук у руке и отворио врата њене собе. Десна половина кревета била је празна. Легао је поред ње пазећи да је не пробуди. Као да је чекала, окренула се ка њему и чврсто га загрлила.

ДЕСЕТ ПУТА ВЕЋА ГЛУПОСТ

Дошао мали комадић Републике Српске у велику и богату земљу, високе културе, у велики град пространих булеvara и расцвјеталих липа. Дошао дјелић европске периферије у центар Европе. Дошла Бањалука у Берлин. Са собом донијела комадић завичајног неба и завичајне осмијехе да разблаже носталгију туђине.

Дошла Бањалука и сада корача по уској, али дугој стази, по циглама уграђеним у плочнике и асфалт. Ту је до 9. новембра 1990. био Берлински зид.

– Ваш Берлински зид и наш грађански рат су двије највеће глупости прошлог вијека – кажем мом саговорнику Нијемцу.

– То није наш избор. То су нам наметнули други – одговара он.

– Е, мој господине, ни грађански рат није био наш избор. То су нам наметнули они који су, рушећи Берлински зид, срушили нашу Југославију.

– Али, нема ништа глупље од вашег грађанског рата? – упоран је.

– Можда нема, али Берлински зид је десет пута дуже трајао.

НА ИЗВОРУ

Кад сам се напио хладне бистре изворске воде и хтио да устанем, нисам могао. Нешто ме држало и вукло извору. Почео сам се отимати и наједном чуо нечији глас:

– Не можеш назад!

– Зашто? – упитао сам изненађено.

– Ти си пољубио извор.
– Ја сам се само напио чисте хладне изворске воде.
Био сам много уморан и жедан. Морао сам.
– Ти си први који је из свог завичаја дошао на овај извор и који га је пољубио. Зато те чека награда.
– Каква награда? – упитао сам.
– Погледај на дно извора па ћеш видјети.
Погледао сам на дно бистрог врела и, у том моменту, преда мном су се отворила нека величанствена врата нове кратке приче.

ВЕЧНОСТ

Од када памћење постоји није било записа о сличном подухвату. Давно започете припреме истопиле су године и дане те откуцавши сате, коначно се свеле на минуте. Свет се налазио пред почетком новог живота. Прецизније, пред бескрајем живота. На планети земљи клонирана раса одавно је превазишла примитивни облик људског ума. Досегавши некад неслућене способности, припремила се за вечност. Изједначиће се са судбином. Натераће смрт да стане. Постаће сами себи усуд. Биће то последња победа. Јер, смисао је био у трајању, моћ су имали одувек. На остварењу давнашњег сна радиле су генерације паралелних предака. Циљ је изједначен разлогом постања, начин живљења подређен надразуму. И коначно, отварањем маглених ребуса празачетка и уласком у нулту димензију синтетизована је будућност. Зауостављањем времена, у околностима закона неисцрпности трена, затворили су зачарани круг оног што су преци називали алхемија и перпертум мобиле. Смрт ће престати да постоји, испразну машту замениће вечност снаге и лепоте. Енергија ће доverk бити на почетку коришћења. Улице су опустеле. Супротно упутствима да се активности обављају на уобичајен начин, људи су избегавајући сваку могућу опасност, престали да се крећу. Нико није желео да ризикује свој улазак у вечност. Многи по први пут спознаше атавистички осећај зебње. Узбуђење је досегло врхунац. Ускоро ће одјекнути фанfare планете Вечности! У потпуној тишини одбројавали су секунде. Пет, четири, три, два један. Време је стало! Смрт је умрла! У истом трену ничег више није било... Нестао је живот...

КОНОПАЦ

Гледају се вучијим очима, овај који пружа ногу пред ногу може видети лице овога што седи, везаних удова, док он не може тачно разазнати његове кости главе, прекривене густом брадом изнад које у мраку севају два погледа, једнако уплашена. У просторији је још људи, неки седе, везани, неколицина седи или стоји са пушкама, проговорише нешто, само њима разумљиво, везаном те речи немаше ни један смисао који би им могао дати. Тишина је, чују се само потмули кораци шетача-вође, да су у супротној ситуацији, и он би шетао, чује се у тим корацима стрепња једнака стрепњи у људима који су везани. Чују се речи на неразумљивом језику, ухватише га двојица за мишке и дигоше га са пода. Гледају се вучијим очима, обојица робови једне исте идеје, један који се бори за њу, други, који се моли да из ње утекне, ставише му повез на очи и поведоше га ка вратима. Мисао му се рађала, мисао да ће бити ослобођен, да ће коначно бити слободан, ма шта да се деси у следећем тренутку, овај тренутак неизвесности је слава слободи, коју никада више неће осетити на исти начин. Чују се кораци.

ЛУДУС

Безгласне речи. Лагано. Ударају јагодице прста, као да свира, као да пева, а гласа нема. Полако, а не споро. Куца, али не лупа. Нечујно. Прсти прелазе преко угравираних слова као преко дирки на клавиру. Не зна. Само слути. Претпоставља. Тачка. Последња тачка. Нема. Мук се пролама преко беле странице и зна да је игра готова. Крај. За сада. Овај пут. Следећи пут, биће боље. Више ће да се игра сло-

вима, да сазда ону исту тишину коју свако изусти када пред собом има сјајно књижевно дело. И онда ће да се игра, сам, тихо, немо, лагано, прсти ће му прелазити преко уравнираних слова, куцаће као преко дирки, као да свира, пева, без гласа. Тачка.

I

Завеса се диже...
Девојчица стоји у левом углу...
Лагано трепће и посматра цвет у руци...
Почиње да га врти...
Игра се са њим...
Подигне поглед и весело се осмехује...
Шаље пољубац у даљину...
Окреће се и тихо спушта завесу...

II

Завеса се опет диже...
Девојчица очима дозива маленог дечака...
Дечак скида џемпер и ципеле...
Тихо прилази...
Она му пружа руке...
Храбро га уводи у своје царство...
Дечак се смеје...
Гледају једно у друго...
Завеса опет пада...

ОДРАСТАЊЕ

Дуго је ишчекивала тај дан и била је потпуно спремна. Пронашла је поткровље у које ће се преселити. Ставила је свој први мини-вал. Све плишане играчке (сем малог мајмуна и розе слонића) поклонила је деветогодишњој комшиници Сашки. Мама и тата су били задовољни што је уписала медицински факултет и са одобравањем су пратили и све остале промене. И огледало је одобравало неупадљиво али свакодневно шминкање. Остала је још само једна ствар, нешто што ће заиста означити неповратност у детињство. Била је зачуђена како се ни ту није много колебала. Ако би негде и изронио страх, немилосрдно га је газила. Врхунац је чекао на њу и није имала времена за сумњу. За свој осамнаести рођендан поклонила је себи младића који је волео jazz.

КНЕДЛЕ ОД ШЉИВА

Има већ сигурно неколико година од како сам последњи пут јела кнедле од шљива... Седнем тако и размишљам како се оно праве и каквог беху укуса. Не вреди, чак и да знам рецепт, ко би то за мене овде у туђини направио а ја невешта у кулинарству само бих за цабе време утrophила. Моја сестра од тетке која је врхунски мајстор у прављењу колача и има америчку диплому о положеном специјалистичком испиту каже како је овде и брашно другачије, а о шљивама и да не говоримо... А мени се опет привиђа онај мирис каранфилића и слadak сок што цури низ браду кад загризеш усред мекане кнедле. Гутам још један невидљиви залогај док ме сећање носи у домовину и родитељску кућу коју одавно више домом не зовем. Суза се закотрља низ образ, сама од себе. Ко ће знати да ли је то само због кнедли или има неки други разлог...

ШТА ТРАЖЕ ПАТУЉЦИ, А ШТА ДОБИЈА СНЕЖАНА

Први патуљак је тражио друштво. Други патуљак је тражио себе. Трећи патуљак је тражио смисао живота. Четврти патуљак је претраживао џепове туге. Пети патуљак је тражио батине. Шести патуљак је тражио секс. Седми патуљак је тражио све и свашта.

А Снежана? Она је тражила само мало мира и једног, макар половног, принца. Једног дана, патуљци су јој се попели на врх главе и она је отперјала у непознатом правцу, не оставивши никакав траг за собом.

ГОГ, МАГОГ, ДЕМАГОГ

Види, иду један за другим. Чекићем сломише печате, чујте! Време се распада.

Гог, Магог, демагог долазе по својих пет минута славе. Спасевај се ко може!

ИГРА СЛУЧАЈА

Био је то стан са две просторије. У једној кауч од нерђајућег челика и нечег меканог, две фотеле у пролазу, чекајући власницу, ту су чекале, правоугаони црно-бели сто са три јабуке у чинији на њему, сумњам и на црва у некој од јабука, човек који лежи у углу и на троугаоном лежају, у стану био је хаос. Хаос је био и у глави човека који лежи. Он је био, јесте и биће писац. Амин. Чудном игром случаја, човек је проговорио:

„Ја сам писац, и друга просторија не постоји. Морам проверити да ли челик рђа, шта је мекано, и да ли више има навијача црно-белих или црвено-белих или црно-црвених! Нема сумње да црва нема у јабуци, дакле, нема ни црва сумње. Хмм, да ли човек који лежи на троугаоном лежају лежи у три угла? Распоред ми не дозвољава даље објашњавање.“

Сањао сам клонове мртвих, колонију свежих лешева на пустом отоку обраслог шибља. Лелујали су се на ветру што носио је мирис васкрснућа. Нисам веровао. Морао сам да додирнем осећај који пепелу живот дарује. Ближе пришао сам. У редовима ове чете трулежа, којој се крај није назирао, препознао сам себе. Високо изнад на трону, изабран за вођу некаквог похода. Предводник смрдљиве поворке мртвих седео је мирно, крвавог зноја на челу. Командовао је, давао наређења да се небо тресло. Крици подређених преплавише острво брзином, снагом губитка свести. Помрачење. Војска под окриљем свемоћног поглавара узима данак живих. Отимају плен, гутају плодове смртника, кидају им душе, халапљиво пуне уста. Крв се просипа. Заплакао сам, али сузе нису падале. Јецео, али звук није допирао до слуха. Болело је, али нисам осећао. Сањао сам, али нисам заспао!

КОМПЛЕКС

Из твоје празнине улазим у моју духовност.

Угрожена клетва психопате анализира кретање, тражи прикладан час – пакт са ђаволима, спава и игра коло. Можда стварност, истина буде лажи. Тек успео средити неке проблеме и сложити фигуре на своје место! Ко ме је битан сав тај труд?

И нећу да се понови иста глупост која би коштала главе! Благо мами, баби и жаби што крекећу у бари!

Комплекс мање-више вредности. Жено, жртво, пако-сти, јадикуј! Најважније је волети, бити вољен. Остало су неважне кулисе.

Љубавникова намера да ако сумња, мења субјекат, објекат, предикат. Манипулисан свакодневном чаробњакињом што излази – улази из собе у собу, из теме у тему, из дела у недело. Када си са својима, што си бесан?! Престани ми стајати на муку! У сутон промукао глас у режији гејзир зла!!!

Седи у соби окружена сатовима различитих боја, облика, димензија. И сви су подешени на неодговарајуће време: једни журе, други касне, трећи стоје.

Поглед упућује ка оном који у датом тренутку највише обећава.

УНУТРАШЊА ПЕРСПЕКТИВА

У поноћ закључава врата, гаси светла и спушта се у омиљени наслоњач испред телевизора.

Седећи у мраку, испод спуштених капака, развија филм.

Бруно Десио

ТИХА ОСЕКА

Будућност испред без зграда, без метропола, без жагора, људи, птица и било каквог кретања. Сунце излази. Пејзаж у глобалној размери... Сунце клизи као тиха плима што се повлачи... Њена сен... Мртва панорама. Прошао је трен и почиње вечност.

СРЕТАН ЖИВОТ

Мој најнесретнији дан у животу се догодио када ми је било десет година. Добро се сјећам тога дана и данас, јер тога дана сам пет пута што стао, што упао, што угазио, што сјео у говно, те на крају био од велике птице посран. Моја мама је била љута и викала је, а ја сам био тужан и плакао сам. Тога дана сам се сјетио поново данас, након доброг залогаја, испијајући чашу врхунског вина, док са својом женом и синовима славим свој педесети рођендан негдје на брдовитом западном Балкану.

ВРАТА

Данас су ми скинули улазна и једина врата од собе, стара, замашћена, неугледна, на ивици употребљивости али још увек функционална врата, и однели их, положивши их на две дрвене палете, у двориште на гитовање, шмирглање, фарбање и комплетну рестаурацију уз благослове топлог летњег сунца; и од онда, од тог тренутка – био сам као го, као потпуно свучен и изложен ваздуху само најжежом кожом, иако сам се преселио у другу собу са тврдим и као гланц новим вратима да би имао свога мира – било ми је као да ми безбројне колоне људи провирују знатижељно кроз очи, уста, обе раздражене ноздрве, једно и друго уво, кроз гузицу, кроз тај мали, малецки, прорез на пенису, кроз брадавице и кроз само теме на глави, као кроз широм отворене прозоре да се нагињу и провирују узвикујући у даљину и у дубину најразличитије бесмислице и чекајући нестрпљиво одјек да им се врати, али остајући увек незадовољени, да би се потом окренули и гунђајући пропустили следећег на симс прозора – а мене је, док обављам своје свакодневне активности у затвореној помоћној соби, све више спападала главобоља и неки фрустрирајући немир од којег су ми се мисли бркале и бежале далеко, што даље, ка спасу, од мене.

ОНАКО УЗГРЕД

У покушају да свој живот сабије у два реда биографије локални писац је навео датум и место рођења, занимање којим се бавио пре одласка у пензију, породично стање и ту му дође крај приче. За његов књижевни рад није било места.

СЛИКЕ ПРЕДЕЛА

У шољици кафе видим непознати предео. Јато устрепталих птица, повијене врхове топола и тамно језеро. Сlike делују опуштајуће. Тренутак касније преда мном је судопер и мноштво неопраних шоља. Млаз воде лагано почиње да спира пределе из снова, вртећи их у круг у смеру казаљки на сату.

СЕНКА

Беше једном једна сенка. Била је то сасвим обична сенка: није била ни дугачка, ни кратка, ни уска, ни широка. Мењала се, додуше, када би се сунце пењало према зениту или када би силазило према хоризонту. У ствари, све то време она је тражила коме припада. Али све што се кретало и све што је мировало имало је већ своју сенку. Чинило се да никоме није била потребна.

Једном, некако близу поднева, сунце је примети и рече:

„Бићеш моја.”

„Твоја сенка?”

„Не, бићеш једна од многих које су некада тражиле...”

У том тренутку сенка се претвори у диван сунчев зрак и придружи се многим некада усамљеним сенкама.

У ШПАЈЗУ

Људи ме често повређују, због тога осећам туп бол у стомаку, страх од будућности и депресију.

Размишљаам како да данас бар мало усрећим себе. Обући ћу свечано одело које највише волим и затворићу се у мрачни шпајз, где нема зрачка светлости. У том мраку седим или стојим на дрвеном сточићу и постепено се опуштам. Прво замишљаам да сам пингвин, што значи да ми се смањује тело. Затим следи осећај да сам дете. То је прави осећај. Онда размишљаам о причама које ми је бака причала у најранијем детињству и присећам се истих оних слика, замишљених илустрација тих прича, које су ми тада биле у глави.

Након тога палим свећу. Сада је полумрак. Око мене је пуно тегли. Бројим их и замишљаам фаце људи и животиња у њима. А онда наступа позориште сенки. Прстима, теглама, воћем, шерпама, старим варјачама, покушавам да направим позориште сенки. Данас сам на тај начин извео представу „Цврчак у априлској пози”.

После свега тога осећам се боље. Тако опуштен радо бих набрао букет пољског цвећа, али ме је страх да изађем напоље и да ће ме људи посматрати док то радим. Зато ћу дан провести код куће, на сигурном. Гледаћу кроз прозор маслачак, љутић, различак, татулу...

НЕТИН СВЕТ

Пада киша. Не волим кишу. Не волим ни чај, али га ипак пијем. Не волим ни мајицу на којој је нацртан компас, али је ипак носим. Волим Нети, али нисам са њом, она је

на часу клавира.

Нети дивно свира и пева. У њој лежи туга, зато она скоро увек ћути, осим када пева. Воли да изговара две речи: „млечи пут”. Изговара их и онда када њихово помињање нема никаквог смисла.

Често седи у углу собе и замишља да је сунцокрет. То може да траје сатима. Када спава, покрива се завесом са дезеном – Ескимима у пољу булки.

Кожа јој је нежна, готово строго уједначене боје по целом телу осим једног дела, горњег дела десне лопатице, на којој је тетоважа морске звезде.

На високим штиклама њених ципела урезају имена својих кућних љубимаца, два пужа голаћа, која држи у одвојеним теглама.

Петнаест часова – Нети се вратила са часа клавира. Једва чекам да је видим. На путу до њене куће сетио сам се да је данас среда, а то значи да нашег сусрета нема.

Среду је проводила испод клавира са лутком имењакињом. Нети данас није ту.

СМЕХ НА РОМСКОМ ГРОБЉУ

Песник кукавица долазио је на ромско гробље и остајао насмејан сатима. Питали су га једном зашто својим грохотом скрнави то место.

Једина тема која заслужује прозу јесте прича о Циганину који никада није видео осмех јер људи верују да ће живети још онолико година колико им зуба изброји црни човек. Ја сам се бојао и смрти и лоше приче. Овде се смејемо један другоме у лице.

ПАПАГЕНО И ПАПАГЕНА

Врло често размишљам о љубави. Знам да је ирационална, апстрактна. Да није таква, не би ни постојала. Објасните, како се заносна жена заљуби у магарца и потоне у њему као да је никад ни било није. Може и обратно. Ствар по својој суштини своди се на исто. До апсолутног поклапања И остаје апсолутно нерешива осим ако не узмемо у обзир ирационално и апстрактно. Највећа љубав је занети себе самог појмом љубави. Потонути... Не, најбоље је то рећи овако: Ако уђете у љубав и просијате сву њену искреност, онда је то као кад глумац обзнани никад обзнањено, мада се комад игра деценијама. А ако то не изведе тако, онда је занатлија. Зато и јесам напустио природно математички и по трећи пут уписујем глуму. Шта сам хтео? Хоћу да одлепим, хоћу да полетим и хоћу, као љубав, на сцени да живим до последњег даха на хиљаду непоновљивих начина. Па, нормално да причам о глуми, а не о девојкама, иако инсистирам на љубави. Господе, објасни ми зашто су људи ко микрорерне – До краја подгревају бајато. Сврха без врха. Тачно, најзад смо се разумели... Јер све што нема стрелу није стрела, већ промашај и бесмисао. Знам да не разумете.

LAS LETRAS DE ANDALUCIA...

Од тренутка када је напустила аеродром, почеле су кокетирати с њеним погледом све могуће нијансе сиве – од изглачаног гранита врелог августовског јутра, преко мишје коже учмалих споредних улица, до надолazeћег сумрака у његовом испитујућем погледу. Колорит је оставила на полувлажном песку који није успео умаћи препреденом таласу. Заједно са отиском левог стопала, величине 38.

Стигла ме је. Напокон. Уморна од каскања за мном све ове године, пробада ме испитујућим смешком. Променила си се. Знам, али не својом вољом. То те нико не пита, примећујем да ниси она стара. Да си стигла пратити ме свих ових година, знала би да и нисам могла друкчије. Јеси ли срећна, напокон? Никад ти нисам умела слагати, нећу ни сад. Спокојнија, барем? Ни то. Осећам издајнички трептај предаје у твом гласу. Значи ли то да си схватила да на даље ипак морамо заједно? Зар си баш морала исто рећи што и прошли пут?

МАЛЕНА ШАЛА

– Ко сте Ви? – неко ме је питао.

– Откуд ја то знам!

Деловала је изненађено. Та плавокоса лепотица била је изненађена.

– А ко би требало да зна?

– Big One, вероватно.

– Big One?

– Мистер Творац, девојко. Главни Уметник, Газда Јахве, Чикица који неких давних шест дана није имао друга посла него да се игра стварајући глупости.

Погледао лешину неког заборављеног кера и осетио његов смрад. Неподношљиви смрад којег више никад нећу моћи да се отарасим.

– Могу ли Вам помоћи?

– Не.

Нико ми не може помоћи. Ни данас, ни било кад. Нико, па ни овај траг давно иструлелог оца. Погледао сам ње не дојке. Ни у њима није било спаса.

– А ко си ти, девојко?

КИНЕСКИ ЗИД

Ноћ. Гледа месец земљу кружећи јој уз скут, а она плава и шарена с кинеским зидом о струку, који се види чак с небеске, толике висине. Спава ноћ и свемир, све... Спава и месец док кружи земљи око бокова уснувши где се ланац са струка откопча и иза зидина кинеског змаја дугих леђа, јасно видећих у ноћи космоса, плану врашки блесак – из тмине прикривеног ероса рођен дан на земљи, или само његов привид: исцурела голотиња.

ЏОН МЕЈЛ ЈЕ СВИРАО БЛУЗ*

Џон Мејл је свирао блуз, а ја сам слушао. Џон Мејл је свирао блуз, а напољу се чула ластва. Џон Мејл је свирао блуз, а наранџасто сунце је тонуло. Џон Мејл је свирао блуз, а соба је била оловна. Џон Мејл је свирао блуз, а није могло да се дише. Џон Мејл је свирао блуз, а све, све, све је било сиво. Џон Мејл је свирао блуз, а ја сам плакао. Џон Мејл је свирао блуз, а чак и моје сузе биле су тмурне капљице метала. Џон Мејл је свирао блуз, а сунце је заробио катран хоризонта. Џон Мејл је свирао блуз, а ластва се није више чула. Џон Мејл је свирао блуз. Џон Мејл је свирао блуз, целе ноћи. Џон Мејл је свирао блуз, а сунце се поново отргло пипцима црне линије даљине. Џон Мејл је свирао блуз, а у соби је била бара олова. Џон Мејл је свирао блуз, а ластва се одселила. Џон Мејл је стварно свирао блуз.

СЕКУНД И ПО, МОЖДА И МАЊЕ

Спустила је руку на округли, дрвени сточић. Ставио сам своју преко њене. Могао сам да осетим како се металне ногаре угибају под испреплетаним прстима – змијама. Слабо светло као да је букнуло. Озарило је црвену циглу. Сиве бетонске спојнице. Жврљотине плавих, црних, црвених и ко-зна-још-каких маркера. Празна чаша се разбила. Остаци стакла и камилице – роса загушљивог кафића. Моја чаша, пуна. Немирно се затресла. Просула садржину. Мора да сам превише јако спустио руку. Црвени, црвени чај разлио се по лакираној површини. Изгледао је као разводњена

* Читати као брзалицу.

крв. Трешњин сок, помешан са киселом водом.

Усне.

Погледао сам боље. Чаше су стајале мирно. По зидовима није било нацртаних сенки. Само гавранперо њене косе. Светло као да је мировало. Није тукло. Једноставно је постојало. Изашли смо. А казаљка једва да се померила.

МАЈА

Маја је у америчкој историји древна цивилизација која је мистериозно ишчезла. Руски писци научне фантастике опседнути теоријом о стварању света инкарнирањем богова у људе верују да нису постојали онако како се претпоставља.

Маја у хиндуизму представља илузију у којој живимо. Подразумева сав невидљиви, тј. непотребно измишљени свет.

Маја у Николином именику не знам шта значи.

Данас је дошао са посла и рекао ми да има ново име у именику: Маја. Само тако. Без презимена, одреднице типа *школа, колегиница...* Има обичај да придодаје епитете и подсетнике именима у именику, па се у једном тренутку његов телефон напунио хрпом људи-функција: Дарко-ДЗ, Nemanja-photo, Нена-копир, Mare@motherFucker, Doca-ticketserv, Beautiful Maria, Yoni-greek, LelaHairstyle....

Бацио је ствари на кревет и отишао да се умије. Онда је узео крему за косу, наквасио руке и направио фризуру. Изашао је и с осмехом ми рекао да стварно није хтео да узима њен број јер има мене, али она је њега стартовала.

Ручали смо. Прала сам веш, сређивала папире, истуширала биљку.

УСАВРШАВАЊЕ

Уским дрвеним степеницама журно се пењала, ка поткровљу, до своје изнајмљене гарсоњере, у старој згради, елитног кварта, београдског историјског језгра.

За неколико тренутака, за пар корака, још једном ће у моменту док пали светло, схватити да нема никога у тих двадесет осам квадратних метара да са њоме подели срећу успешног дана, у коме је са свега тридесет, својих, година постала директор школе, у којој је до данас била само наставница.

Од сутра ће уз мало већу плату, добити велики број непријатеља и противника које ће побеђивати трпељивошћу, и љубављу утканом у професију и посао, усавршавајући их у чврсту веру да постоји живот без конфликта, баш као што је усавршила своју малу гарсоњеру, и никога у њој.

ПОВОЉАН РАСПЛЕТ

Била нека лепа сиромашна девојка, мало припроста и нешколована, па се заљубила у сина власника једна наше некада државне фирме. Младић се све нешто фемкао и она зато одлучи да попије четири бочице лекова за смирење не би ли се убила.

Таман кад је ставила у себе садржај половине прве бочице, зачу се неполифони би-бип са њеног неатрактивног мобилног телефона. Била је то SMS порука сина власника некада државне фирме.

Шта је у поруци писало ја тачно не знам, али ено ње данас, жива и здрава, права госпођа... а телефон има – такав нисте видели.

ПОСЉЕДЊА ПРИНЦЕЗА

Колико већ обећавам својим уморним ногама да је било доста? Послије сваке завршене приче станем, подвучем црту, саберем. Спакујем што се није сломило, насмјешим се лијепим успоменама и кренем даље, уз пиво и пријатеље.

Терет поновљеног разочарења гомила се годинама. Вјера, одавно нагрижена, мрко ме гледа. „Колико још?“, пита.

Испуцалих дланова од шамарања невидљивих зидова, болно ме јутрима умивају руке моје. И оне питају.

А ја ћутим. Грло ми промукло од ћутње. Смрде све ријечи што их нисам избацио, све псовке неизвикнуте, уздаси неки ко зна откад загубљени. Онда тихо, погледа прикованог за врхове ножних прстију: „Ова је посљедња.” Корачам даље.

ПУТ

Раван и чврст, штап је отпочетка дјеловао поражавајуће. Потајно се питао да ли би га могао премјерити путем што стоји испред, готово једнако неумољив са својим завојима и оштром балканском калдрмом. Једва видљив осмјех заигра му на уснама: растојање је ипак врло релативна категорија. Би му драго због тог закључка и осјети се утјешен.

Корак предњом лијевом. Корак задњом десном. Предња десна. Задња лијева. Лагано само, без нервозе. Упорно. Вријеме је, за разлику од пута, скупо и нимало релативно; мјери се теретом што не спада на крају дана. Пут

који му тек повремено скрене пажњу неком нарочито раз-
рованом рупом није безазлен, а јасно је куда води сломље-
на нога.

Жедан преко воде, оним истим кораком, унеколико
опрезнијим због клиског поточног камена. Без стајања.

Осјећа мирис што га води напријед, јачи од умора,
жеђи и сунца што га већ данима мори одозго. Тамо на кра-
ју штапа је Она. Сједи као на трону и фиксира га. Чиста,
мирисна, недодирљива, природна, витка, јединствена... Бај-
ковита.

Само његова и за њега: мрква.

Спушта поглед и наставља.

ИДЕНТИТЕТ

Кошаркашки клуб „Београд“, земунска „Младост“, цудо клуб „Палилулац“, астрономско друштво. Фотографије, дипломе, похвалнице, програми рада, појасеви у разним бојама. Зборници кратких прича, исечци из „Илустроване политике“, гомила „Ошишаног јежа“. Скупљено на гомилу, потрпано у кесе, бачено у контејнер.

Пробудио сам се у феталном положају. Не знам колико сам спавао. Или био у несвести. Дође му на исто. Од сада сам неко други. И другачији. Још увек не знам ко и какав. Зато брзо куцам причу и шаљем је на конкурс. Једва чекам да видим којим ће именом бити потписана.

Из јутарњег дремежа расањује ме грч палца и кажи-прста леве шаке. Масирам их. Кажу да када се кочи лева рука, хоће инфаркт. Спремам се и излазим напоље да удахнем свеж ваздух. Убрзо, ето ме на мосту. Стојим на самој ивици и гледам у амбис. Први пут не плашим се висине

РАСКОРАК

„Врати се!” рекоше врата.
Довратак је ћутао.

ПАПИРИЋИ

Бела рука куцка белим штапом по белом плочнику. Власник штапа, црнокоси господин, корача сигурним коракком. Застаје, лагано се осврће и као да с пажњом ослушкује. Крене, застане, осврне се и ослушкује...

У позадини је Хотел „Лукс”. Млада жена, ни висока ни ниска, ни дебела ни мршава, са косом боје ватре која јој пада низ леђа, одлучним кораком стиже стазом од хотела и већ је на два корака од белог штапа. Црнокоси јој нагло приђе и пружи десну руку. Девојка, потпуно збуњена, пружи своју и руковаше се. Он јој смешећи се нешто говори. Њено зачуђено и озбиљно лице поприма радознао израз. Затим се и она осмехује, потврдно клима главом, гледајући у папириће које он држи у подигнутој левој руци. Она га узима под руку и већ журно замичу иза хотела улицом Св. Саве. Вратар цепа крајеве папирића. Она и он седају на нумерисана седишта. Представа може да почне.

ЦРНА ПРИЧА

У повратку са славе застадох испред сеоске кафане, угледавши доброћудног деду кога је унук скоро доводио на преглед. Седео је сам, сад већ покојни Милорад, закрваљених очију, са цигаретом у устима и флашом ракије испред себе.

– Добар дан, чика Милораде!

– Бог ти добро дао, докторе...

Није био вољан за разговор. Ипак му приђох и не издржах да приговорим:

– Па добро, бога му, јесам ли ја вама пре месец дана строго забранио дуван и ракију, и рекао да ћете без тога живети још сто година? А ви баш решили да умрете пре времена?

Погледа ме намрштеним и кривим очима, па показа руком на кафански стуб. Махинално окренух главу и видех умрлицу. Слика његовог унука ме најежи па ми се оте:

– Како?

– Аутобус... ту испред цркве... на место... Потеже из полупразне флаше низ коју су клизиле сузе:

– Ни пушио, ни пио. Мој унук. Мој понос. Нема ту „пре времена” докторе, нема, сви ћемо ми умрети тачно на време. Не брини.

АНЂЕО ЧУВАР

– Чувај дјецу! – пробуди Кату бакин глас. Уплаши се.

Непомична, зирне кроз трепавице. На мјесечини спази одсјај у зрцалу и скамени се – под креветом је лежао мушкарац с ножем!

Мозак јој је муњевито радио. Муж ради на терену, а дјечица спавају у сусједној соби. Не може устати а да је мушкарац не дохвати. Да се и докопа врата, нема кључа да их закључа. Како да их спаси?

Протегне се као мачка. Спаваћица јој се одигне и открије је. Гола, бјеласа се на мјесечини. О, како јој недостаје мушкарац! Настави дисати као да спава, напетом шкиљећи кроз расугу косу.

Непомична, проматра како се незнанац хитро извлачи, дашћући надвија над њу и дира јој голотињу. Раскопчава хлаче. Бијесно петља по затварачу који се заглавио.

Ката спусти руку на под, грчевито зграби нож и забије му га у груди.

– Хвала! – прошапће, осјећајући топлину на глави, као увијек кад ју је миловала покојна бака.

РАЊЕНИ ГРАД

Излокани планински пут се претварао у цесту и изронила су прва минара. Посута сивом бојом. Можда и није било тако, али сјећање се тако наметнуло оку. Изгледало је да у граду нико не живи, осјећало се да смрт још увијек пренаглашено зазива. Те ноћи се није могло спавати. Није било страха, већ готово опишљив чемер који је избијао из зидова није пружао алтернативу бдјењу.

Морало се то иживјети до дна и готово обамријети пред налетима ужаса и бола. Другачије се није могло даље. Тек много касније, чули су се звукови. Најприје клопарање трамваја. Потом гласови, припадали су људима, поуздано зна, али не може да их се сјети.

Чини се чудним да је плес са сјенкама био јачи од оног са људима од крви и меса и жилом куцавицом што пулсира на врату, али је било тако.

Тек послије, много послије, почеће да примјећује лица са уснама које су се мицале. Људи су нешто говорили.

УНУТРАШЊЕ ОКО

То је била појава, накањена да смири, али и да натјера да се проникне у тајанствене дубине гдје се може доћи само оним, за ту прилику датим чулом. Тај мрак је саблашно плашио, та океанска тама, гдје и вода у траговима валова преза и хрли пјену ка врху.

Знала је да мора у дубину, ослањајући се на титраје и назнаке, јер кад једном обујми таму, она нестаће заувјек.

Измјесте се тада очи и уроне у приказ беспризорни како би остала само љуштура која се даје на наслућивање.

Сличним, а различитим. Унутрашње око онда кружи путањом не тражећи упориште у другима већ довољно самосвојно и осамљено урања у суштину. Страшну и исконску.

Ко може назријети љуштуру, недомишљајући се кретањем унутрашњег ока. Ко може.

ТОТАЛНИ МРАК

Била је нормална, сасвим нормална жена. А онда је почео рат. Прво чега се дохватила, кажу њени, било је пиће. А није никад пила, најмање томе била склона. Тако је и почело. Док су други некако гурали ту агресију и она је гурала... Сви ми гурамо живот и његове агресије на свој начин. Пила је све док не би заспала. Потом поново... Није помагало ништа сем пића. Породица је ћутке куповала, она је ћутке пила, а само кад би се пробудила, док је ново пиће испијала, говорила би – пробудите ме када престане. Није се пробудила. Није имао ко да је пробуди. Планета је била пождрана вирусом рата.

ОГЛЕДАЛО

Погледао сам кроз оквир и видео особу како пиљи у мене. Повијених рамена бечила се у мене изненађена оним што види. Цео њен став, торзо ослоњен на обе ноге, стиснуте песнице и усне, није одавао неког коме ћу радо прићи. Крхка линија тела завршавала се лицем које је одавало вишедневно мучење бесаницом и тишину коју цеди из себе као одговор другима. И сад је немо стајала и гледала. Није у њеним очима био ни очај, ни бес, већ неки ковитлац сазнања који ће у њој преломити свест и мењати је. Гледао сам је онако мучну, несрећну и одбачену и није ми требало њено друштво. Окренуо сам се хитро и отишао. Сигуран сам, то не може бити мој одраз.

ЛЕТЕЋА СВИЊА

Било је то седамдесетих, испод мога стана на четвртом кату, мој сусјед је на балкону узгајао прасе. Није оно мени толико сметало, али како се временом претварала у свињу, прегласно је рокгала и узнемиравала сусједство. Нитко му се није смио пожалити јер је као мајор у пензији био познат по пријекој нарави и склоности ка тучи. Једном, кад су сусједи отишли и оставили празан стан, спустио сам се конопом с шестог ката на његов балкон, на једвите јаде подигао сам свињу која се отимала и бацио је преко балкона на бетон у двориште. Док је падала, трзала је ногама, мислећи да ће можда ублажити пад, кад је треснула о бетон дословно се распала. Попео сам се натраг и с балкона гледао згрануте људе. Стигао је и сусјед свињогојац. Смркнуто је проматрао сцену не могавши се начудити способности свиње да прескочи високу ограду балкона. На крају је ипак он њу у котлу офурио, на лицу мјеста рашчеречио, истранширао и спремио у дубоко смрзавање.

– Добро, имам свињу на души, ко да је битно како је смакнута, али једно знам: Онај тренутак њеног пада кад је у дјелићу секунде као Jordan застала у зраку, улази у повијест као први случај „летеће свиње”.

ШТА СЕ ТО, ДОЋАВОЛА, ДОГОДИЛО СА НАМА?

Она каже: „Погледај докле смо стигли! Куда идемо, овакви какви смо?! Погани! Никакви! Али, теби је добро! Дремаш! Чмошеш! Прдиш! Хрчеш! А умеш тако лепо да кењаш, само кад хоћеш! Кад се, на трен, пренеш из свог сна! Тада те обузму осећања! Гураш лице међу моје сисе! Њушиш ме! То ми прија! Али, шта се то, дођавола, догодило са нама?! Нема *нас*! Испарили смо на прагу новог миленијума!!

Сипа ново пиће. Осврће се око себе: „Где је лимун?! Целог века се дркамо са изаканим Африканцима, Грцима и Кипранима, а у мојој кући нема лимуна! Где је лимун, браћо?! А?! Ништа више не тражим! Кап-две драгоценог сока! За вотку! Ћутиш! Снуждио си се! Повио главу! Увукао рамена! Ти би да шмугнеш одавде! Ти би да балавиш чокањ за неким шанком! Да меркаш вене на ногама остарелих конобарица! То ти желиш! Знам те ја! Дођи да водимо љубав! Зариј нос међу моје гузове! Лиж ми пазухо! Тури језик у мој пупак, песниче!“

НЕСТАЈАЊЕ

У кухињи сам. Слушам радио вести и пијуцкам *Label 5* са киселом. Она стоји крај мене, врти главом. Спрема се да ми одржи предавање.

Тад зазвони њен мобилни телефон и све поново бива на граници подношљивог.

ОБИЧНА ПРИЧА О НОВИНАМА НА СТОЛУ

Ова је прича таква. Обична, у којој се ништа не дешава. О новинама на столу док, трипут пресавијане, леже поред саме ивице тако да им једно ћоше виси у ваздуху.

Најпре савијене да би се после штампања сложиле у свој облик. Потом још једном, да би мање места заузеле на штандовима трафика на којима се продају. Трећи пут то сам учинио ја, како би стале у торбу коју носим о рамену.

То је та прича, обична. О новинама на столу, три пута пресавијаним. Прочитаним.

ОГЛЕДАЊЕ У МАШИНИ

Махинално сам, после доручка на послу, уместо огледалца узео дигитрон који стоји поред њега. Огледам се у дигитрону: не видим, али рачунам да ми ниједна мрва није остала у бради.

КЛИЗАЧИЦА

Боже, како се само грациозно кретала по леденој дворани... Исправа лагано, а онда све оштријим и бржим покретима очаравала је одушевљене посматраче који су је помно пратили. Била је прелепа, била је моја... Ипак и пре него што је престала да игра, схватио сам да је само... про-клизала кроз мој живот.

ГЛАВЕ

Краве су летеле изнад је био презасићен смрадом ба-
леге. Телад је бљувала мајчино млеко. Никола је седео у
ресторану, пријатно расхлађеном. За суседним столом, го-
сподин у годинама и вечерњем оделу, давао је наруџбину
конобару за себе и супругу.

– Две телеће главе у марамици, молим! Салата и пи-
ће, такође, пута два.

Никола се сети да је пре неколико дана прочитао
вест у дневној штампи: да је, не сећа се више где, свет
угледало теле са две главе! Све је данас могуће, помисли
Никола и отпи гутљај пенушаве текућине, али шта ће ура-
дити господин и госпођа са два пара рогова!?

ПАР РИЈЕЧИ ПРИЈЕ ЈУТРА

Појела сам око среће, своје иницијале и заборавила прочитано Јеванђеље.

У мени све постоји: струја, страх, привјесак из грађанског рата. Гледам га сад, као што гледам оно новорођенче и мајку његову, које су убацили у рупу поред пута у држави Босни.

Имам дугачак елегантан џемпер. Покрива мој труп. Врло, врло. Да су макар дијете спасили, огријала бих га сад мојим џемпером, па нек живи, дуго нек живи. Али не живе ни дијете ни мајка. Није било воде, била је врућина испуњена хицима.

Јадни људи живе од мамурлука обећања и траже мајку спаса. Вјерујем вам док у 6 х go to work, а у 22 х go to sleep. Само једна мајка спасава, мајка небеска са небеским новорођенцем. Гледају како данас велика киша пада и има воде, а хици се не чују више ни у држави Босни.

ДОМИНЕ

Гледам домине како се
Руше.
Гледам тај непрегледни низ
Рушења.
Гледам
А не видим му ни почетка ни краја.
Само видим
Рушење.
Свака претходна руши следећу
Немо
У тишини.
Не покушавам да их зауставим
Само гледам
И чекам.
Да се срушим и сам.

ЦИВИЛИЗАЦИЈСКИ РАЗВИТАК

Лежимо голи у прабини, уживамо у зрацима преподневног сунца мислећи само о својим празним стомацима.

СУСПРЕТ

Касним. Да бих стигао, морам прећи преко брда, кроз жбуње и високу траву, али су ми ноге тешке и, несклон узбуђењу и журби, одлучујем се на лакши, даљи пут. Сви разлози мог кашњења слаби су и резултат су необјашњиве лењости. Само би ме сусрет са краљем натерао да потрчим и да га избегнем, јер не желим да га поздравим.

ДРУГИ

Немој мене да питаш, како се осећам сад; кад смо други. У фудбалу постоји само прво место и то је то. Све остало је курац. Ко зна за другог? Нико. Вреди само ако си први.

Знаш ли ти, које је било срање у авиону, кад се прочуло, да су нам навијачи на аеродром довукли камион гована? Не знам кад ме је било тако страх. Брига њих што смо ми други. Постоји само прво место. Знаш ли ти како је, кад те пљују за друго место?

Нисам ти ја завршио неке школе, нисам паметан, али то знам. Вреди само ако си први. Не бих се ја никад спасио од оног подрума, никад не бих побегао оној свињи од свог оца – да нисам увек то знао. Кад сам био мали, стајао сам пред стадионом и молио људе да ме уведу унутра. Гледао сам и учио како се постаје први. Од напора сам повраћао на тренинзима да бих био први. Маркирао сам школу, да бих могао тренирати и бити први. Носио сам торбе стоци, добијао батине. Постао и остао сам први. Увек до данас. Погледај моје ноге. Мислиш да су у том стању, да бих био други?

Погледај, камион гована су довукли, јер немамо по-кал.

И зато немој мене да питаш како се осећам сад, кад смо други.

НЕ УСУЂУЈУЋИ СЕ

У више наврата, нисам се усудио да погледам себи у очи, да се суочим са погледом свог одраза из огледала. Не знам, опасне су то ствари. Стидети се од самог себе а не усудити се на исповест, признање. И тако... Сада седим, бленем низ тренутке који ме заобилазе, а са огледала на зиду, боде ме онај поглед. Одувек ми је мањкало одлучности или сам само исувише бринуо због последица. Ипак, окрећем главу полако, полако, чини ми се читаву вечност и у тренутку кад се сусретну два пара црних очију, огледало пуца. Знао сам! Још седам година несреће. Ето...

НЕЖЕЊА

Младић, случајно, разби огледало. Девојка рече: – Нећеш имати среће седам година.

После седам година, човек, намерно разби огледало. Тако је, Нежења, разбијао огледала све док није остарио.

Једном, уочи своје смежурано лице у огледалу. Поста силно тужан. – Како сам толико несрећан? – помисли скрушено. Крупна суза крете низ бору и паде право на огледало – ту се разби.

ДВАНАЕСТ ТЕТОВАЖА АНЂЕЛИНЕ ЦОЛИ

Чак и суморна градска јутра су много подношљивија ако је ноћ, неколико сати раније, квалитетно послушавала људе. Дисања, уздисања, крикове чулних зближавања, немирна превртања с бока на леђа и с леђа на стомак, несанична шетања по уснулим улицама ноћ је предано и дисциплиновано посвећивала свим слојевима друштва не правећи разлику између смртника.

Јутра су цек-пот и оној врсти надања која ће, неки трен касније, утонуту у малодушност и депресију.

Пробудио се и посматрао, једну по једну, дванаест тетоважа Анђелине Цоли.

Нешто боље су се осећали они који су кичму правилно држали на ортопедском душеку, са електростатичком подлогом, на којем између оног који седи, две чаше воде стоје усправно и не проливају се услед удубљења које, неминовно, направи и најмршавија гузица.

ПОСЕТА АФРОДИЗИЈАКА

Поред салате од пасуља и рибе и изгладнелог Драгомира Казамановића нехајно су прошли: авокадо, чили, мед, чашица коњака, кавијар и фламбирани палачинке са орасима. Пасуљ се надимао од стида. Риба је остајала оно што је била, хладна и безукусна. Авокадо је надмено тврдио да се одлично слаже са вином совињон бланк. Чили се препоручивао скромније, упозоравајући нимфоманке да га избегавају. Мед је одржао предавање из историје. Чашица француског коњака цитирала је Шекспира. Кавијар је лупио руком о сто. И...

„И... шта да вам кажем... помешајте ме са вотком”.

А онда је ушла она. Вероватно је претпостављала да му гости нису оставили ништа од својих дарова. Дуго је занесено гледао у њу и био је потпуно убеђен да јој нису потребне фламбиране палачинке са орасима.

Бука је поново у моди.

ПРОЗОР

Упорно сам покушавала да уз помоћ добре воље и дрвене оловке нацртам савршен круг. Али сваки пут, када бих затворила линију, са папира би ми се подсмевао несавршен облик.

Дуго и потпуно усредсређено сам посматрала те облике и тражила тачку у којој је несавршено надјачало савршено. Што сам дуже посматрала, све ми је бивало јасније да се не ради само о једној тачки.

Али то што сам ја држала за грешку, стварало је нешто сасвим ново и из белине папира, као да су до тада били брижљиво сакривени, почеше да израђају облици, линије, површине, сенке. Оловка је сама ишла ка њима и помагала им да постану видљиви. Била сам само пуки посматрач. Оловка је дотицала папир, негде нежно и пажљиво, негде строго и помало грубо, негде нехајно.

И мали несавршени кругови претворише се у савршена лица.

И бели папир постаде прозор са најлепшим погледом.

ИЗВИНИ

Имам проблем... или проблеме. Наравно, са њима живот и јесте узбудљивији, напетији, живљи. Тренутно се превише расплињавам у друштвеном животу. Немам селекције, ни елиминације, дружим се са свим и сваким, само да не останем сам, све их упорно задржавам у животу. И тако, са свима се много зближавам, везујем се, волим их, воле и они мене, те се онда свађамо, повређујемо, буде баш непријатно. Да нисмо блиски, не би до тога никад ни дошло, али ето, одабрах тежи начин.

И, сви они мисле да су у праву, као да само ја грешим, и не умеју да кажу – „извини“, „жао ми је“, то не постоји у њиховом речнику. Или сам можда заиста увек ја крив? И кад сам само ја крив, зато и терам све те људе од себе? Зато и неће да се извину, јер је проблем само у мени? Ма не, немогуће да је тако једноставно. Нисам ја такав. Самокритичан сам, знам да нисам баш толики баксуз.

А нервира ме кад људи не знају да се извине. Превише сам их размазио. Неће више бити тако. А не. Обећавам им! И себи. Окрећем нови лист.

Неће ни знати шта их је снашло!

ЦЕНА ЉУБАВИ

Заиста никад то нисам радио, увек сам сматрао да је понижавајуће. Можда и јесте. Али ми је лепо. Хтео сам и то да пробам. Све је то људски.

Она још лежи. Тако је прелепа. Медена, дивна. Штета што се бави овим, троши се на ко зна кога, неки полусвет, људождере, јаднике, дно дна. А она је тако изнад то-

га, изнад свих, прелепа и без шминке, лепа као особа. Знам је дуже, ово нам је већ десети сусрет, и увек спава код мене. Све је урачунато у цену. Жели да причамо, то не улази у цену. Лепотица у овом послу. Неће да ми каже све, зашто то ради. Уживали смо, и уживамо. Дуго сам већ сам, као да ме ниједна неће. А ова ме хоће, итекако. Овако је лакше, и искреније, једноставније. И као да се заљубљујем у њу. Или сам већ заљубљен. Сигурно ћу јој заувек бити редован. Можда и добијем попуст, иначе ћу банкротирати. Оне и воле највише овакве, као што сам ја. Постајемо блиски. Воли ме. Или само глуми.

Како год, лепо је некад живети у илузији. Незаменљиво!

МОРАЛНА ДРЕСУРА

На ободу новобеоградског блока одиграва се псећа свадба. Куја лугалица „вуче” за собом десетак цукаца, углавном лугалица. У тој булументи је и један расни, сивобели, добро неговани пули.

– Стани. Куда си се запутио? – виче за њим његова „неговатељица”, која је негде познијих средњих година.

Пули застаде баш као и сваки лепо дресиран пас.

– Срам те било! – грми задихана „неговатељица”. – Шта ћеш ти у том друштву? Треба ти заражена курва?! Шта треба, да те после лечим... А, ономад, кад сам ти довела ону пули-кују, ти ништа! Требало је да узмемо 50 евра... Пењала сам те њу, а ти... јок! Него хоћеш да се крвиш са овим олошем, због ове курве! Марш кући!

Пули крену погнуте главе за „неговатељицом”, али поново осети „онај мирис”... застаде... и тужно погледа за веселом булументом... И као и сваки кућни љубимац лагано крену на час моралне дресуре.

ДБ

– Пссст!

НАДБАОБАБ

Растем, растем, док не научим надрастања. За сада, ја сам мачији ход. Опрез и учење. Испред, у даљини али на врху, гледам неког. Тај, осећам, и мене посматра. Нас два смо ја који ће се родити. Ако бисте ме питали, рекао бих оно што није глатко тело логике. Навалјујете, или инсистирате, или потребујете одговор? Ма како, живот без смисла и свесне намере није право рођење.

СРЕЋА

Само најсрећнији добију мајку од прве. Већина је накнадно нађе у сасвим другој жени. Ствар је колико у моћи уочавања, толико и у чистој искрености.

ВРЕМЕ

Брзина је нешто друго. Ја је не волим претерано, али може бити корисна. На пример, кад се једе. Што губити време и јести полагано. Зашто губити време на здравље? Или, рецимо, кад се спава. Зашто спавати осам сати и изгубити време? Ја одспавам пет минута и ето ме, будан сам. Или, бити у вези. Раније сам обичавао да будем у вези и по петнаест, двадесет минута. Какво губљење времена! Сада, на пример, мерим дужину везе трептајем једног ока. Рекорд ми је четвртина трептаја и још мало од друге четвртине. Време је важно и зато га више не губим. И не само то, ја сам почео да га скупљам, као прашину (што бих је чистио, то је траћење живота). Следим се кад ми неко каже – ти имаш баш пуно времена. Нико не схвата како ја радим на себи. Додуше, имам и неколико мана. Једна од њих је и да сам, око те заузетости скупљања времена, пропустио да научим како да га употребим. Ту је квака – ако сад кренем да учим о тој употреби, изгубићу све залихе. Али, каква ће се прашина тад дићи!

СИСТЕМ

Последњи није рекао ништа. Да би он могао да не каже ништа, претходни су морали да кажу све. Први је почео, други је наставио, трећи је наставио...

Није да последњи није покушао нешто да каже. Напротив. Али није могао јер није се имало шта рећи. Последња реченица претпоследњег:

„Све је казано”. Динг донг.

Последњи није имао у себи све претходно речене

ствари. Он је заборавио шта су све рекли први, други, трећи... Није се чак сетио ни шта је рекао претпоследњи. Куц куц.

Први други трећи... нису знали једни за друге. Ни за четвртог, петог, шестог... Кланг кланг.

Двеста четврти није био последњи, ни претпоследњи. Са своје десне а читаочеве леве стране он је имао повластицу да види кључ. Дум дум.

У том нотном систему има једна ствар која егзистира а да није забележена. Тишина последњег.

МАГАРАЦ И БУДАЛА

*Доста је наравоученија.
Да чујемо басну.*

Где је човек друштвена животиња, Магарац је властита именица.

Да му није други крив, не би био први. Откад је све намагарчио, постао је предводник. Да нема позициону предност, не би био први међу једнакима. Предњачи, јер су сви иза њега. Чим је први, оличење је памети.

Кад игра живим фигурама, жртвује једну за другом. Упркос свему (и њему!), боље је бити коњ него краљ у партији коју игра. Кад игра шах, најпре жртвује коња.

Према томе, ако он жртвује квалитет, не морате ви.

Ви сте највећа ризична група. Нико не зна што само ви знате. Ако је све у реду, где сте ви? Визави себе? Док сте на трагу своме ја, ви сте иза њега. Ви о њему причате само зато што га не познајете. Иначе бисте занемели. Говорите у суперлативу као да у историји није било и већих будала. Будала је мушког и женског рода. Родила га мајка по ко зна којим пут. Једном будала – увек будала. Пуле.

Пуле је Калигулин пулен. Будале бирају будале да би будале од будала правили будале. Ако сте некога направили Магарцем, ви сте му отац.

Магла је Магарцу велики изазов. Кад је циљ у магли, гоничи су водичи. Наравно, није стадо заблудело док га Магарац води. Ко држи до себе, не треба му јачи поводац. Најбоље разумеју немушти језик Предводника они који су на репу догађаја.

Овце не иду за овном, већ за звоном. Да алармни уређаји нису поварени, давно би нам одзвонило.

Није било далеко од памети. Зато нам се и обило о главу. Памет у главу. Главу међу ноге.

ГОШЋА ИЗ ЛОНДОНА

Чувена лондонска магла се посвађала са Лондоном, спаковала кофере, напустила га у великом стилу и дошла да живи у Сарајево. А ми затечени, као свако са изненадним гостом, не знамо шта би, како да је угостимо, шта да јој понудимо. Осјећам се као да ми је неко покрио лице велом, идем и гледам, а не видим, само нагађам. Путеве прелазим као у сну и никако да одгонетнем гдје се растају сан и стварност. Ходам и одједном се препаднем саме себе, изненади ме звук властитих корака, властити дах забруји и шокира. И бјежим, а моја ме сјена и сама испрестрављена од помисли да остане сама прати у стопу. Онај кратки дио пута од хаустора до ћошка зграде гдје ме чека такси молим бога да се дочепам аута прије неголи нестанем у раљама неког ментално поремећеног типа. Из страха да не залутам у властитој улици, све изласке, одласке, посјете остављам за један од сунчаних дана. Тако сам и посјет теби оставила за један од љепших, мање магловитих дана.

КРЕДИТ

Answer my pray, писало је на дисплеју Телефона. Неки наивни човечуљак, посла поруку за десет сребрњака што је бацио на тас. Омалени свећеници већ су појурили натрпати џепове. У јурњави се чуло: Измоли десет Здраво Марија!! И тас је остао празан. Следеће недеље, опет човечуљак и његових десет сребрњака. И опет празан тас. У ин-бокс-у Телефона све саме поруке наивних са јединственим крајем – *Answer my pray*. У џеповима свећеника надалеко звецкају новци место звона. А у одјелу за Reply убрзано се шаљу поруке – Молимо, за ову услугу обратите се своме оператеру, немате довољно КРЕДИТА!

БОЛ

Пробудила се нагло.

Након еона спокојног сна, била је принуђена да се пробуди.

Свест је почела да јој се враћа у таласима енергије.

Полако, један по један, сваки део система преузимао је своју улогу у функционисању сложене целине.

Време проведено у сну није оставило трага на генетском запису редоследа буђења.

Све је функционисало онако како и приличи једном савршенству.

Међу последњима су оживела њена чула.

Прво што је осетила овог пута није била глад.

Већ бол.

Ужасан, разарајући бол.

Одбрамбени механизам прорадио је готово истог тренутка.

Безброј импулса послато је у све делове система.

Њен мозак грозничаво је обрађивао повратне информације, не би ли открио и уклонио грешку.

А онда се у центар њеног нервног система вратио импулс који је носио прави одговор.

Тај импулс био је послат до треће планете у Сунчевом систему.

Тамо је неконтролисано бујао забрањени живот.

Грешка је настала у само једној ћелији, а затим се проширила на све остале.

У тој ћелији један ген преписан је погрешно.

Васиона је боловала од тумора.

МИРИС ЛЕПТИР МАШНЕ

Густа и саркастична течност клизила је низ стари расклиматани кревет, зима је сурово масакрирала недељама тежак смрад из Сајмонове собе, вештачки цвет кога је украо са мајчиног гроба лежао је сув, прашњав и крив на његовој писаћој машини, сат је показивао прошло време.

Месецима је био пијан, годинама незаинтересован за све што га је окруживало, читавог живота патећи, од мајчине утробе до данас, када је постао врећа гована која хо-да, падајући на сваки знак у облику препреке.

У подруму је чувао успомене, око врата канап и морнарски чвор. Желео је да умре, патећи.

„Тај лустер је баш погодан“ – досетио се изненада, патећи цоинт. Удахнуо је дубоки дим, померивши столицу.

Неколико месеци касније говорио је о свом толико жељеном роману, свежег даха и посмртног додира.

Изгледа да и мртви говоре?!

САМИЦА

Разређене гране масног дрвореда остављају за собом аутобус препун жуте крви и длакавих избљувака. Вучемо се за њима попут пребијених пужева, а Сунце је охлађени ветар стрпало у замрзивач. Некоме смо нешто гадно скри-вили, када је и ноћ дроља са периком.

Родитељи ме чекају на почетној станици, а ја касним, као и обично. Ово је х пут на коме стојим, слеп и невероватно леп, са празним кесама окошталог смећа. „Идиот“ – рече неко паметан и глуп.

Виђао сам и вагоне и курве и манастир у брдима који

је постајао све мањи. Очигледно сам био у покрету, опет непознатом, а маторци ме и даље чекају. Дићи ће руке и од брижне неге мојих атрофираних мишића.

Скучени собичак надоместио је подрум са туршијом и још гомилом срања.

Поштар ни данас није дошао.

ЛАКА ЗАРАДА

Од свих глупости које смо смишљале ова је највећа. Краљица идиотизма. Али, оно што мене плаши је да ћемо је спровести у дело.

Већ нас видим, у будућности, кад све ово прође, кад будемо жене, оне досадне и одвратне, исте као све остале, како се ужасавамо од идеје да неко открије нашу прљаву тајну из младости. Кришом, понекад, причамо о томе, али, не често, ризично је.

Онда, једног сасвим обичног дана, стићи ће нам мистериозни коверат у којем ће писати *Знам да сте се удавале за Кинезе!* Почињу уцењивања. А нас две ћемо се свим силама трудити да наша срамна прошлост не изађе на видело. У лажи су кратке ноге, моја драга! Наши мужеви са знају, остављају нас, одводе децу, банкрот. Опет смо на почетку.

Тако очајне, свесне смо да постоји само једно решење. Решење које је већ проверено. Историја се понавља. Опет ћемо се удати за Кинезе!

ТЕШКО ЈЕ НАЛЕТЕТИ НА ТАКОВОГ ЗАНЕСЕЊАКА

Једном је и мени дошло, замислите, да неког убијем. Нисам могао сам себи да се начудим. Излетео сам на улицу, и почео да *зверам* лево, десно. Што сам се више приближавао центру града, то се моја жеља све више топила. Нисам ни приметио кад се истопила.

Кад сам стигао у центар града, изненада сам пожелео да ме неко, замислите, убије. Било ко, било како!

Замислио сам гомилу пролазника око мог леша. Дивна слика, нема шта. Сви се питају ко сам, зашто сам убијен, ко стоји иза свега, да ли сам тајкун, политичар, швалер, или сам неком дуговао неколико хиљада евра? Док маса распреда, долази полиција, и наравно, долазе новинари писаних и електронских медија. Милина!

Нажалост, знао сам да од те дивне слике нема ништа. Тешко је налетети на таквог занесењака, који не разликује живог, од мртвог човека који хода.

ПРИЈАТЕЉ

У лифту згрчени младић песницом удара у огледало и кржаве прсте ставља у уста. Спавао је на разбијеном стаклу и сањао пешчане плаже по којима је трчао са мртвим пријатељем док су их девојке гледале.

Пријатељ је пре неки дан устао из гроба савршено млад, свеж и обријан. Данима је шетао Београдом уживајући у летњем ветру. Након тога је отишао у шуму, ушао у разрушени храм и легао на камену плочу.

Тело се напело и експлодирало а на тврдој постељи остао је црни скелет који се крунио у прах.

Ивана Милаковић

УСНУЛА ЛЕПОТА

Била је лепа. Најлепша коју је икада видео. Пробудио ју је пољупцем.

Зарила му је зубе у врат и нахранила се његовом крвљу.

Живели су срећно заувек потом, хранећи се крвљу оних наивчина које би пришле да се диве њиховој уснулој лепоти.

ПОРЕМЕЋЕНИ СЛЕД ДОГАЂАЈА

У врту, цвет се њихао на благом поветарцу. Над њим је кружио лептир бирајући место на коме ће да слети. Врабац је чекао да се лептир спусти, па да га зграби. Мачак је угледао врапца и спремао се на скок. Пас је опазио мачка и смишљао на коју страну да га појури. Пред кућом, стајао је човек држећи комад хлеба у руци да нахрани пса. На самој ивици крова стајао је цреп измештен из свог лежишта.

Изненада, дунуо је ветар. Цреп се заљуљао, стрмоглавио пред човекове ноге и покренуо непредвиђени след догађаја. Човек је изненађен, скочио, испустио хлеб из руке и гласно викнуо. На његов узвик, пас је лануо. Мачак је претрашено заждио не гледајући куда бежи. Врабац је прхнуо у ваздух. Лептир је уплашено одлетео на другу страну. Само је цвет остао на свом месту, јаче се зањихао, и повијене главе стоички чекао свог лептира.

ПРОФИТ

- Добар дан, поштована! Како је?
- Каже ми у пролазу. У руци, брезова метла.
- Добар дан! Тргнем се и ја.
- Сваки пут ме обрадује, широким осмехом.
- Читао сам наше новине! Ви пишете књиге!?
- Имате ли профит? Пита ме.
- Правдам се, затечена.
- Ја то онако... За своју душу! Узвраћам осмехнуто.
- Журим, по навици. Овај пут да забележим причу.

Јулијана Милутиновић

ТВРДОГЛАВО И НЕЖНО

Махнуо ми је десним оком. Затворила сам шаку и он је нестао. Љупки старац Тиресија... Кад он буде посегао за силиконом за своје допадљиве усахле груди, биће дефинитивно крај.

У ГЛАВНОЈ УЛИЦИ

Те претпразничне ужурбане полувечери, у пролазу су се погледали. Он, сад већ нешто подбулији, наборанији, и нижи него раније, она – замаскирана незграпном капуљачом, уморнија и надуренија но икад. И мада ниједно од њих није застало, лаж је да се нису препознали.

НИАГАРА

Велики простор који је освојила водена маса ледничких језера, аутентичан и „дивљи”. Бројни брзаци дуж широке реке Ниагаре, између језера Ири и Онтарио, у таласима јуре до падина висине преко 50 м, сурвавају се у каменим понорима и претварају у огромне беле запенушане завесе млазева воде. У подножју се разбијају о стење а масе капљица стварају облаке измаглице кроз коју се пробијао наш бродич са туристима радозналим да непосредно виде Ниагарине водопаде.

Незаборавни су тренуци боравка у гротлу стихије водене масе која се уз непрекидни хук стропоштавала са висине стеновите падине. Изнад нас крици галебова су упорно пробијали хук воде.

Дивљина и лепота сурове моћи природе. Снага човековог духа и воље да упознаје ту моћ и користи енергију стихије и за своје потребе.

Били смо сведоци њиховог сусретања и величине Теслиног стваралачког духа и смелости да својим открићима природе електричне енергије и изумима њеног коришћења отвори нове просторе за даље технолошке и сазнајне прогоре савремене цивилизације..

Загрљај стихије...
хук воде
и крици галебова

на небу
међу звездама и
светла сателита

Горан Мирковић

РЕЧ, ДВЕ О ОВЦИ

Овца нама вуну даје, млијеко, сир, кајмак, јаје!

Милан Мицић

АЕРОДИНАМИЧНА ТУГА ВАНКУВЕРСКА

Весела руља у Ванкуверу, Канада, у ноћи између 15. и 16. јануара 1925. године добила је аеродинамичну тугу.

Та чињеница прочула се у океану као етички чин и беспилотно пловило. Оно што је научнике збунило у овом случају је велики водени баласт. И вишеноћна несаница која нарвалима прави високо чело.

СИБИРСКИ РЕЗ

Летели су плишани зечеви Петропавловским тргом као људи који воле чорбу. Била је година 1920., мрави Москве идеализовали су ружноћу, санпетербуршки чаробњаци тврдили су да срца имају другу намену.

Те године плишани зечеви изучавали су могућност лебдења дугим гладовањем, еклиптиком опоре песме и природном обезглављеношћу.

Тихо су се Русијом спасавале душе сакривене на отворима за стреле.

ВОЈНИЧКА

Неки Радован, будала, свадбарски гитариста, јѐбач певаљки – младих али и прецвалих – изнео војнички прслук из касарне и однео га оцу, да овоме не буде хладно кад цепа дрва и онда су се прслуци крали по касарни, у круг, и кренула је та игра са децјих рођендана – пет играча, четири столице – па су сви, из страха да не остану без задужених прслука, спавали у истима, а дању их носили испод кошуља – сви напумпани као Рамбо, па је брка, главни шериф у касарни, на југарњој смотри закључио да се војска добро 'рани, а онда је наступио безбедњак – показао нам цоинт и питао да ли нам је неко од ужичких мангуца, кроз оскудну ограду, нудио траву, или било ко други, можда чак неко из касарне. Хендрикс из Заблаће се јавио и рекао да он кроз ограду пазари само лепињу са кајмаком и претопом, лук ако има – има, али да му је једном, што му је одмах било сумњиво, водник Микула рекао да узме шаторско крило и да њиме ону траву из касарнског парка пренесе тамо негде иза хангара и ако га неко пита шта то ради да се прави луд.

Само... није Радован луд.

Јебе од петнаесте!

ЈОВАН ЗЛАТОУСТИ

Тог јутра сам нашао златну рибицу у ВЦ шољи. Оглодану. Била је то наша рибица за црне дане и било је крајње време да се употреби, али не на овај начин, забога! Када смо се договарали шта ћемо са овом рибицом, једино деди неке ствари нису биле јасне. Једино он није веровао у три жеље.

Зато се сада златно смеје.

ИСХОД ЈЕ УЗРОК

Кога и шта да волим? Сви се на крају разиђемо, као посада свемирског брода... На све стране у бездани бездан за време које је било извршавање наређења његовог измишљања.

ГОРЧИНА

Горчина. Супротност њена више ми не прија. Кад осетим да прилази неко и нешто што је део мене, што јесам ја, сместа одлазим и износим ствари из собе која и није била моја. Хотелске. Ја увек одем у часу кад час дешавања могућег прилази. Тако ми је одувек лакше. Напустила сам много тога, и више њих. Да, ја јесам кивна у тој мери и тако испуњена тим осећањем да ми је губитак у ствари злокобна испуњеност. Не знам како је другима, али мени... мени је тако најлакше.

У СУСРЕТ ТУНИСУ

На пустој земљи преплићу се плиме и осеке. Однекуд благ поветарац. Затишје... па опет покоји талас. Провлачи море своје влажне прсте кроз песак... изгледа... као водити љубав, па дуго и неутешно плакати... Тамно и бронзано.

У тражењу древног града неког изумрлог племена – нигде ни камена. У тражењу галебова, само њихови крици негде далеко се распукли у небу. Умрле зидине разједене одавно морском пеном. Већ мртвим морем убијене. Утопљене у црnilо дна. Нису остали трагови, само непомична, окамењена и таласима умивена тишина.

ЛАСТАВИЋИ

Данас је у своме дворишту, испијајући чокањ лозова-
че, умро сусјед Ловро. Покосило га.

Стотине сам пута не дижући поглед прешао преко
кућнога прага, али сада стојим и гледам гнијездо над њим
из којег а цијучу гладни ластавићи.

Сунце залази... гледат ћу их још мало.

МИСАО

Глумици пред зрцалом откиде се трепавица и паде на
бијелу лепезу раширену поред кутије са шминком.

Глумичин поглед паде на трепавицу: изгледала је по-
пут отворене заграде у коју ће писац затворити нечију жи-
вотну причу.

С том је мишљу изашла на позорницу. Први пут у
каријери.

ПАРЧЕ ТКАНИНЕ

Устао је из кревета и осетио бол у глави.

Лош почетак – рече, као и обично. Умио се и погледао у огледало. Брада је црна и густа. ал' гле седе. Забринуо се. Доручковао је и попио кафу уз цигарету. Супруга му није пожелела добро јутро.

Одвратна жена – помисли, као и обично. Отишао је на посао мрзовољан. Није могао мислити. Изашао је раније с посла. Није се јавио шефу. Вратио се кући и задремао.

Пробудио се и изашао је вани. Људи су изгледали обично, као и обично. Опијао се, ослоњен лактом о шанк оближњег бара. Црна рупа у глави...

Подне је. Пробудио се мамуран, уморнији него јуче. Умио се, угледао још пар седих длака у запуштеној бради. Окренуо се око себе. Доручка на столу није било, ни кафе. ни супруге. Седео је читав дан задубљен у црну мрљу на белом зиду. Увече је устао, и парчетом тканине обрисао ту досадну мрљу на зиду.

Е, па доста је било! – рече.

ЊЕНО ВЕЛИЧАНСТВО ПРИЧА

Девичанска белина виртуелног папира и курсор који иритирајуће титра само да ме подсети како ноћас не могу да пишем. Ма добро, мислим се, папир трпи све. То додуше важи за онај класичан папир, такорећи папирни папир. Овај вероватно трпи више, али за то бих морао да измислим неки нови степен компарације. Још више од свега или тако нешто. Прича је ту, осећам како се врти око мене сатима, чека да нађем ону прву реч мада потајно зна да сам ноћас неупотребљив. Гледа ме сажаливо, лаже како се то свима дешава и како због тога нисам мање писац. Узвраћам презривим погледом, кривим њу јер не уме да покреће оно „нешто” у мени, оно неопходно да буде написана. Правдам се како ми се то никада до сада није десило, како ми није јасно шта је то ноћас. Обоје знамо грозну истину, да ја и нисам неки писац нити је она нека прича чим нам не иде, али ја сам Тај писац а она је Та прича. Успеси су њени, порази моји.

ВРЕЋА МАГЛЕ

Носио је своја сећања на њу као циганин луталица свој завежљај љубоморно га чувајући од других, у сталном страху да му га неко не украде. Другима ништаван и безначајан, њему је тај сиротињски завежљај био све. У његове нити је уткао свој смисао, бедан као и сам завежљај на крају крајева. У њему је сваким свитањем проналазио измаштану шаку жита којом ће прегурати дан упорно не видећи да нема ни шаку жижљивог боба. Дане је проводио као да то није његов живот ишчекујући ноћи када је могао да пре-

бира по својој врећи пребројавајући сцене и ситуације као шкртица своје талире. Деси се и то понекад, да жена човеку баци љубав као коску коју после он дуго глође. Испрва је тешко дресирати га но када једном успе, то постаје његова друга природа. А онда одједном танане нити паучине почну да пуцају и он изгради лавиринт опсена којим лута ни сам не желећи да пронађе излаз.

СМРТ ЈЕ БЕЛЕ БОЈЕ

Сатима посматрам невидљиву тачку на белом плафону. Узвраћа ми поглед. На себи имам белу пиџаму која се стапа са белом постељином.

Сударам се са погледом човека беле косе. Бели бркови заклањају му горњу усну. Бели мантил почиње цинично да ми се смеје. Човек приноси уснама белу цигарету. Из џепа вади бели упаљач. Нестаје у белом диму.

Шетамо белом стазом. Посматрам беле облаке.

Поново сам у белој соби. Доносе ми вечеру. Млеко у белој шољи и бели хлеб са белим сиром на белом тањиру. Одједном ми све постаје јасно.

Смрт је беле боје.

Хладни метал милује ми кожу. Цртам равне линије по руци. Посматрам своју крв док полако натапа бели хлеб. Одлазим до прозора. Ширум руке ка небу. Вичем:

„Крв је црвене боје! Више нисам мртав! Ја живим!”

ТАКО БРАТЕ!

Поштари су важна институција за нас грађане. Доносе нам пошту, новине па уз чашицу разговора и праве вести. Није им пријатно да доносе рачуне и тужне телеграме, али су зато ту чекови и пензије. Све су на ногама, а често морају и разним чудацима. Проблеми настају када су нови у рејону а политичари променили називе улица па данима никако да нађу праве адресе.

Судија З. С. ослободио је кривичне одговорности поштара Ч. Л. када је овај ударио сада бившег политичара јер је овај променио имена толиког броја улица да грађани недељама нису примали пошту.

Мало је тако храбрих поштара, а и судија.

Валентина Николић-Радивојевић

УДАРАЦ

Дуго је ударао лоптицом о зид.
Само једном му се није вратила.
...биће да је прејако ударио.

ПРОМЕНЕ

Само један потез, било погрешан или прави, мења слику из корена. Слика добија нови изглед. Мења се смисао свега на њој. Добија нову димензију. Стара слика остаје у сећању, неповратно...

Тако је са свим сликама...

ЕМИТОВАЊЕ ПУЊЕЊА ПРАЗНИНЕ

Чему служи ум? Чему, стварно, чему? Ум служи да одвибрира у равни која се зове живот. Нешто виртуелно. Виртуелно као причињавање тока који је индивидуалне дужине и испуњава бескрајну празнину. Тек толико да испадне како рођење није превара или мртворођеност која трули годинама док не употребимо виртуелну смрт. У ствари, виртуелан назив измишљене смрти. Све је одавно мртво, али мртви то не могу да примете... Или само на секунд имамо пројекцију нечег што се зове празнина.

ПОДНЕ

Лишена сваке сувишне мисли, ураћам у стакласти ужарени дан. Пода мноме топао углачан камен, тек местично покривен светлосмеђим иглицама четинара и покојом миришљавом капљицом смоле. Леђа поверавам горопадној маслини, прихватајући благонаклоно њен издашан хлад. Лагани ветар котрља обнажене мирисе мора и растинја, ширећи ми ноздрве у ритму свог струјања. Одричем се кретњи, само очима упијам понуђени колорит. А када се капци тромо спусте, под њима је сва раскош сунчевог калейдоскопа. Плаветнило хара небом, различено, проткано памучасто-белим облацима, прекинуто, ту и тамо, врховима тамариса у њега заривеним. Крепи ме вино, блескаво и трпко, и обузима зебња да нисам дорасла сунцу минулих лета у њему. Поглед мами смоква, сладуњава и бременита распуклим плодовима, неугасиво сјајна мирта подно трошног каменог бедема, а између, сочни капар што пуже по камену, гоњен зажутелим смиљем. Ускомешани звуци голицају и потхрањују блажену обамрлост.

Грунуло је утрнуло подне.

БОЈАНИ

Говорила је да су све моје приче некако тужне, да у њима готово и нема људи. Лако је са дрвећем, небом, морем... са људима је теже. „Напиши причу о нама!” нудила је. Оклевала сам, несигурна, убеђена да су сами себи довољни, недосежни, Еросу поверени. Прича је, надахнута, настајала дубоко у мени, а ја сам стрепела да је забележим, да речима, сасвим обичним и дуго трошеним, не нарушим

оно што су имали и били.

Случај не бира, догодило се; са првим исписаним редовима, напустили су причу, и своју и моју. Можда их је, да је била завршена, могла сачувати?! Кома сада да је дарујем, недовршену и напуштену?... Говорила је да су све моје приче некако тужне...

БАЛВАН

Не, то није балван Милића од Мачве. То је...

То је мој балван! Ја сам га изабрао – викао је Жарко.

– Не, то је мој балван! Ја сам га кастрио – бесно је ломио гране господин Славен.

– Нисте нормални! То је мој балван! Ја сам га тестерисао – запенио је комшија Ђорђе.

Остали станари, пркосећи бомбама, зурили су у небо, црну рупу, не би ли разликовали треперење звезда од сателита-посматрача, отупели на „руски рулет“ НАТО-а.

Огољен балван и даље је изазивао бес, јарост крвожедних животиња за пленом, избезумљених људи који нису били ни свесни хоће ли живи дочекати јутро а камоли наложити ватру.

Морални победници... бесмисао.

Балван је остао балван.

КАКО ЈЕ УМРО ПОСЛЕДЊИ ДОН КИХОТ

Млад, дуге црне косе, у мајици са ликом Чеа Геваре ишао је ка вратима општине, а разуларена маса га је гађала каменицама, лименкама, флашама и свакојаким ђубретом, острашћено узвикујући погрдне речи. Ходао је полако и одлучно док су му се метал и стакло урезивали у кожу и продирали у месо. Крв је шикљала на све стране, али је он и даље ходао, све док му једна груба реч није расекла груди, продрла у срце и тамо експлодирала. Остао је да лежи у локви крви пред вратима матичара, док га је са друге стране нестрпљиво чекао заљубљени вереник, а руља победоносно викала и плувала по његовом беживотном телу. Тако је нестао и последњи Дон Кихот.

КАКО ПИСАТИ НАУЧНУ ФАНТАСТИКУ?

„Да ли научнофантастична прича мора да има поруку, и да ли порука буде логична?”

„Боли ме к...”, одговорио је мр. Спок и залупио ми врата у лице. Како непристојно...

DAMNATIO MEMORIAE

Ударац је дошао изненада и подмукло тог јутра, док је стајала на ивици тротоара и палила цигарету. Један дубок удисај, и шкрипа кочница и стругање гума већ су припадали неком другом свету.

Очи су јој потонуле до равни смрзнутог асфалта у трагове сопствених корака, али није осећала ништа. Део њеног чела лежао је пар метара даље и лагано се њихао са стране на страну. Комично гротескно... скоро да се гласно закикотала... Као дно дрвеног бродића у локви крви и снега...

Однекуд је допирао мирис црвених поморанци... мамио је, опијао, задиркивао... „Ходај мала”, говорио је, „мораш даље... заборави...” „У реду онда”, помислила је и послушно почела да читава равну линију. Улица јој је деловала другачије... померено... уздржано... Нешто налик осмесима претапало се у гримасе на ивици вриска... Њена тишина... њихова тишина... Како је лако бити мртав... у овом граду.

РАТНИ ЗЕКА

– Тата, ја се страшно плашим да ти не уђеш у собу кад ја давим зеца! – каже мој мали син. Он се затвара у спаваћу собу и тамо игра са својом омиљеном играчком, плишаним зеком. Стеже га око врата, понекад шакама танких ручица, а некад парчетом канапа, коме је чак дао необично име: Хидајет. Чудно је да зелени зец нема име, а уже има. Ништа га не питам.

Све је почело после рата. Прве ноћи бомбардовања сместио сам га са мајком у импровизовано склониште у подруму зграде и по мрклом мраку отишао пешице на посао, у локалну радио-станицу. Ту сам, изгледа, погрешио.

Син је после дуго одбијао да уђе у градски аутобус, вриштао је кад бисмо га на силу убацили унутра и морали смо да сиђемо после једне или две станице. Ваљда због гужве која га подсећа на склониште из времена рата.

Протекло је неколико година и сад је поново све у реду: офуцани ратни зека је миран на својој полици. Али пре неки дан син ме погледао и рекао: – Тата, сећаш ли се како је некад било лепо, кад су авиони летели сваког дана? Није споменуо бомбардовање. Ни ја. Само ми се стегло грло. Као зеки.

ПОПОДНЕВНА ИДИЛА

Он спусти влажни нож и загризе халапљиво сочну брескву. „Не желим више да делимо хлеб“ јасно изговори са зубастим осмејком.

Она се загрцну, испљуну жвалави залогај у полупразни тањир и загледа се у бордуру столњака.

Он баци театрално коштицу на дрвени под, обриса уста изанђаним рукавом и испи воду из ознојеног бокала.

Она се запита да ли је месо било жилаво или се заситила? „Није лепо плувати“ замуца.

Он запали цигару и закашља јој се у чело. „Није лепо плувати већ је одурно“ зацени се, али настави: „Гнусно баш као и ти што си и ти несрећо моја. Испљувак туберана!!“ Рески кашаљ га прекиде.

Она га погледа празно и намести му постељу. Покуша да се сети његових крезубих речи. Скоро несташно замећеће: „Он то о прекиду љубави наше прича??“. Смех се враголасто просу по соби. „Да Бог да те нема!!!“ помисли бучно, а тихо прозбори: „Кревет ти је спреман“.

Он испљуну опушак на под, одшепа до кревета и лењо се баци на модри чаршав. „Пробуди ме са кавом кад откуца шест сати“ заповеди.

Она климну главом и погледа сетно у влажну оштрицу ножа.

ДОБАР ОТАЦ

Пре него што је „позајмио” моје паре за ужину, да би себи купио цигарете, отац је поделио неке од својих животних философија са мном:

“Слушај, Чарли сине, немој да водиш девојку, на нудистичку плажу, изгубићеш је!

Немој да јој рецитијеш Шекспирове сонете, јер ти чак не знаш ни да причаш како треба!

Немој да се бијеш због девојке, слаб си, добићеш силне батине...

Не води је на море, ако не знаш да пливаш!

У ствари, немој ништа с њом да радиш, ако у томе ниси најбољи!”

„Па, шта онда да радим? Не верујем да сам у нечему најбољи?”

„Глупирај се! Ионако си највећа будала!”

„А, у чему си ти био одличан?! Како си ти освојио маму?!”

„Ја?! Па, ја сам увек био... Одличан отац! Да!”

Онда је узео моје паре за ужину, купио себи цигарете и наредна три дана га нисам видео.

ДЕМЕНЦИЈА

Позвао сам ту девојку на клизање,
а нисам знао да клизам.

Онда сам ја вукао дупе по леду,
а њој су узимали број телефона.

ДОДИР ЖЕЉЕ

Пожелео сам да јој дотакнем горњу усну. Јагодицом прста. Желео сам да је дотакнем, нежно, овлаш... да осетим како је мека, да осетим ту црвену боју, читав тај универзум. Ставио бих прст као да је ућуткујем, да затвори очи, да спава. А онда као влажним додиром невидљивог кармина да кренем дуж усне, да је осетим све до њеног угла. Жудео сам да осетим само делић тог магичног круга њених усана. Савршен додир. То сам пожелео... јако.

Божидар Пешев

КРУГ

Свитање, ноћ, свитање...

ШАМАР

Лупио ми је шамар наред корзоа, пред девојком!
Прошло је педесет година од тада а у мени још увек тиња
жеља за реваншом. Да ли ће ме то болети до краја живота
или бол поткрепљује сумња да му се нећу моћи да реван-
ширам!? Јер, ко зна, да ли је он уопште више – и жив!

Драган Поповић

ДОГАЂАЈ

Кад си сам – и кад одједном, у пролазу, опет чујеш (после читаве вечности) *њен* испуњен и звучан и разговестан глас, згуснут од речи које навиру жустро, у таласима: та милина!

ЗЕЛЕНО

Она прича, прича, прича... „Хајде, скини наочаре!”, прекинем је. Мук. Неверица. „Зашто?”, напослетку ће. „Тако... Волим кад су ти *оке* голе”.

АСТАЛ

Обриши астал мокром крпом ланеном. Постави лимене тањуре, дрвени солењак, пуну полуоку ракије и чашу полићарку. Лонац варива стави на средину астала на дрвено данце. Кутљачу стави у вариво. До лонца метни црну погачу и тученог сира из кабла. Лук бијели не гули. Наспи свима редом. Скин'те капе и прекрст'те се.

Чекајте док ћаћа почне јест'.

Нек вас Бог благослови!

Онда сви сјед'те за астал и ручајте.

Ћут'те док једете!

ЂЕДОВИНА

Ђедовина т' је брате света земља. Мореш ић' куд' 'оћеш, бит' кол'ко 'оћеш и јопет кад доћеш, ђедов'на те чека. Покољења на њој одрасту, све она пре'рани и вав'јек иста. Само сс људи м'јењају. Одлазе и долазе, а земља испраћа, дочекује.

Вујо наш дош'о из Аустралије послије три'ес'т година и сваки путић упамт'јо. Одма' от'ш'о Драгињи сестри у Бошков'ће преко Растока. Ниће нијс забас'о. Све њиве обиш'о, све запамт'јо.

Ми и данас живимо на земљи ђеда Ристе Попов'ћа, а он опет на својој ђедов'ни. Тако то иде све по реду и закону.

ПОД ЗВЈЕЗДАНИМ НЕБОМ, УЖАСНУТ

Гледам звјездано небо и дивим се. Милијарду је блиставих звијезда изнад мене у недокучивим дубинама простора и чудесно треперење сваке од њих у мојим се очима читава као свечаност бесконачног, оног бесконачног којег тисућљећима желимо досегнути да би и сами постали бесконачни.

Гледам то звјездано небо, сједињујем се са звијездама, са сваком посебно и са свима заједно и велик сам.

Онда ме обузме страх.

А што ако звјездано небо гледа нас.

Гледа и види.

Онакве какви смо били.

Онакве какви јесмо.

Онакве какви ћемо бити.

ЗНАК

Нешто уочи још једне усамљеничке и отужне Нове године, примјетивши да је потрошио све, па и баналне разлоге за живот, одлучио је прекинути ту фарсу својег никаквог постојања.

Уредно је написао опроштајно писмо насловљено на никог. Писмо је схватио као последњу обавезу и лијепим се ријечима опростио од свега. И направио је чврсту омчу, таман по мјери својег врата.

Баш тада је зазвонио телефон. Завикало је питање. Је ли то знак? Онај знак! Дивно, и њега нетко треба. Барем за један телефонски разговор.

– Да? – готово је викнуо у слушалицу.

– Биба, јесам ли добила Бибин стан? – зацвркутао је нечији њежни глас, ужасавајуће непознат.

– Не, то није Бибин стан – рече он врло тихо и врати се својој омчи.

Андреј Пуфлер

ПЕЦАЊЕ

Сјетим се каткада како смо, као мали, сједили на обали и правили се да пецамо. Истина, нисмо имали пецаљке, али нам је сунце пристојно правило друштво док смо чекали улов.

Увијек сам се задњи устајао.

ЧЕКАЊЕ

Губим време. Увек имам осећај да сам му потчињена, осећам његов бич на мојим леђима роба. Чак и када ми у нечему помогне, знам да је то само дуг који ће бити враћен троструко. Знам и да баш у овом тренутку немам времена да размишљам о времену. Постала бих опседнута тим недокучивим појмом. А опет, ево ме на раскрсници. Чекам. Гледам људске ноге, како као покретна шума ужурбаном пролазе поред мене... И не могу да сметнем са ума да губим време.

ДЕВЕТ

Девет ујутру. Борислав Петронијевић отвара новине. Он је један од оних људи што новине читају од назад, јер данас једино у спорту има дешавања која могу интересовати човека.

Слабо, ништа. Ливерпул победио, Пантелић повређен, Паркер се жени. Мо'ш мислити. ТВ? Ретардирани цртани или ретардирани јутарњи програм? Можда боље ниједно...

Напољу је већ сад плус 40. Унутра, плус 38.

Било је 9 и 15 када се Борислав Петронијевић вратио у кревет. 9 и 16 кад му је зазвонио телефон, 9 и 17 када је рекао да се не љути што је та жена погрешила број, 9 и 18 када је схватио да то није његов телефон и 9 и 19 када се сетио оне мртве жене у подруму.

9 и 20 кад је наставио да спава.

ЧЕКАЊЕ

Губим време. Увек имам осећај да сам му потчињена, осећам његов бич на мојим леђима роба. Чак и када ми у нечему помогне, знам да је то само дуг који ће бити враћен троструко. Знам и да баш у овом тренутку немам времена да размишљај о времену. Постала бих опседнута тим недокучивим појмом. А опет, ево ме на раскрсници. Чекам. Гледам људске ноге, како као покретна шума ужурбаном пролазе поред мене... И не могу да сметнем са ума да губим време.

АМАРКОРД

Сећам се госпође Емилије, старе, прсате уседелице. У ствари, не сећам се ње, него зграде у којој је живела на трећем спрату. Мада, искрено, ту зграду, кад зажмурим и обухватим шаком чело, видим као у магли. Ја се, у ствари, сећам њених осам великих, шарених мачака. А, не, не, сећам се само једне њене мачке. Та мачка је била бурава и када се омацила ми, дечаци, смо се, због обећања госпође Емилије да ће нам показати своје велике груди, такмичили ко ће први следе мачиће бацити у лонац пун воде. Знате оно, први се мачићи увек у воду бацају... После толико година памтим само ову пословицу о мачићима и хладној води. Ето! А госпођа Емилија као да није ни постојала, као да сам је касније измислио да умирим грижу савести због мачића. Или се она, ипак, звала Натали?

ПУЛА

Од свих понуђених спортова, најчешће се бавим алпинизмом. Рекреативно. Успињући се свакодневно, бар по једном неосвојивом врху. Та ме устрајност нимало не чини другачијим од мојих пријатеља. И осталих, који су попут нас одрасли у овом граду, уздигнутом на седам немилостивих брежуљака.

Питам се, којим бих се спортом бавио, да сам умјесто Пуле, примјерице, рођен негдје у Војводини?

ОГЛЕДАЛО

Дуго није била обузета оволиким налетом страсти. Сами су у купеу, она и младић од двадесетак година који седи преко пута ње, задубљен у књигу чији наслов не успева да види. Наслутила је о каквом се штиву ради на основу малопређашњег померања његових фармерица у пределу препона, пре него је прекрстио ноге, као да је осетио њен продоран поглед на себи. Желим га, признаје себи. Док воз клопара кроз ноћ као утвара, скреће поглед према прозору како би ублажила руменило свог лица. Посматра удаљене шуме, по ивицама попрскане месечином, и ова романескна слика је узбуди још више. Вратила је поглед на младића, буљећи сада у његове дуге прсте који окрећу стране. Помисли како би се радо нашла ту, између корица, и дозвољавала му да прелази прстима по њеном телу, као по Брајевој азбуци. Ох, толико је глупа да не уме да започне неку причу са њим, било какву! Пребира речи по глави и након неколико минута, коначно осмисливши почетак разговора, узима огледалце из ташне. Секунд-два након гледања у свој одраз одустаје од свега, сетивши се да има седамдесет година.

СЕНКА ЛЈУБАВИ

Седели смо поред реке и једно другоме лизали зној са врата. Са крошњи високог дрвећа одвајале су се капи јучерашње кише, омлитавеле од спавања, и падале по нашој кожи, хладећи је. Ослушкујући Сенкино пригушено стењање, посматрам јато прашкастих цветова који лебде у ваздуху, све док се једна од откинутих капи кише не сруши на

неки од њих и набије га у воду, као да хоће да га удави. Савршени приказ. У коме прстом клизим по Сенкиној унутрашњости, лагано, као да плешем у њој. „Како... аах... да одем од тебе?” простења, са вибрирајућом струном плувачке слепљеном за усне, која ју је приближила животињи. Извукао сам прст, саосећајно, и мирно посматрао рађање сумрака у њеним очима. Зацрнеше се, као да су јој се зенице разлиле по беоњачама. Подигла је руке са мојих рамена и устала, са гримасом бола на лицу, од укочености. Док је одлазила, пиљио сам ћутке у пршљенове на њеним мршавим леђима, који су се гибали под кожом. Са мог прста ширио се мирис њеног унутрашњег меса, лебдећи као прашкасти цветови над реком. А затим се спустила кап.

САДА, ЈЕДНОМ И НИКАДА

На почетку беше тачка занемарљиво мале масе. Све беше у њој. И сви ми. Скупљала се мала тачка, ништавна на почетку. Беше први дан. Тачка је жива. Енергетска, јединствена, али трошна. Свет иде ка лошем, али када је кретање његово у супротном правцу, мора ићи добром. Настаде прасак. Дан други. Милијарде сврховитих тачака настаде од једне пра-тачке. Енергија је сваку усмерила у сопственом правцу, зато и остаје ту, поред нас, и када се материјални део тачке распадне. Беше сврха, дан трећи. Милијарде су сада заједно, у јединици места и времена, повезане изукрштаним мрежама комплексних односа. Бивствују и садејствују са коначном узлазном путањом. Можемо критички прићи историји. Дође Бог на дан четврти. Нестабилне су тачкице. Брауновим кретањем све тежи хаосу. Бог промотри дан пети крајичком ока Свога. Куша тачкице. Све их је више. Кидају се везе. Неке беже у страну, а неколико чудних је у центру. Држе узде. Повлачење или дан шести? Нова тачка и нови прасак? Колики је обим нашег круга? Минут до дванаест. Куцнуо је час. Опет смо једни крај других. Осуђени.

КЛУПКО

Тихи, потом неми, лежали су као припитомљени пси...

Устао је.

Када су му кораци постали бржи, придигла се и она.

Стао је размишљајући још пар секунди треба ли нешто да каже.

Гледала је у њега, не знајући шта да изговори.

Када оно што јесте у животу истовремено постане и оно што треба да буде, тада се остаје без речи – мислили су.

Узевши клупко бордо вунице, села је поред прозора и почела да плете.

Спустио је кључеве на сто.

Она је погледала кроз прозор.

Узео је торбу.

Откинула је сасушени лист са собне биљке.

Он се накашљао.

Она је осетила мучнину...

НАШИ ДАНИ

... не дају рођаци преко њиховог а путељком се колима не може па брат брата без обје ноге на леђима носи далекој кући носи док он га псује и пљује и повремено по глави удара а рођаци масовно изашли испред кућа да уживају док гледају велико зло вјерујући како је туђе...

ЊЕГОВ СТАВ

Неизбјежан је. И увијек спреман да прича. А с њим се упустити у причу – исто је као срести младог бика који се рогуши – па истог тренутка с њим окушати снагу.

КРАТКА БИОГРАФИЈА

Имам тридесет година, живим сам и тотално сам луд! Толико луд да ни не излазим на улицу. Нико неће да ме трпи али сам ипак срећан у свој својој лудости. Немам посао, ни пара. Социјално само покрива превоз бусом, али ни то не користим јер не волим људе. И тако по цео дан седим, пушим и лудирам се. Неки кажу да смо ми лудаци посебни – немамо проблема зато што не мислимо ни о чему. Можда и јесте тако, али мене неисправно дугме од лифта заиста нервира.

СВЕТ НА ДВЕ ПОЛЕ

Има ли смисла да шеташ тако го? Носиш у себи знак – знам то! Зар се ничега не бојиш? Има ли смисла у свему што си говорио? Хоћеш ли да се разапнем, да налетиш на нож!?? Чујеш ли, хоћеш ли рећи нешто већ једном?

Да,
Желим те.
Скини се.

ПРАЗНЕ КОЧИЈЕ

Дрвореди трешања. Просута магла у пролеће, орошена поља јагодама у раном лету, када младо Сунце прилази престолу. Царску палату гледају смели плодови, или душе обешених које без тела коначно зру. Када ум не држи узде виду, онда су очи празне кочије које пролећу трешњевим дрворедом, а Палата зубље непознатог звера у времену.

ПОСЛАНИЦА ЦАРУ ИЗ БУДУЋНОСТИ

Потврдивши Цару долазак, схватих да Цар не зна све о царевима, ко су и какви се приказују. Његова светлост је тражила тачност а моја светост сејаше светлости па се и не могосмо срести на крају пошто је у безвременој светлости тачност велико бreme које се одбацује. Потврђујем, бићу Цар царевима оних народа који прекораче тачност, извесност таме. Потврђујем и то да је од два Цара јачи онај најбољи пред огледалом...

ФАЦА

Није био вредан, али је зато био глуп. Није био леп, али зато није био ни симпатичан. Није се много истицао, али зато је на многим местима имао успеха. Није имао сажаљења према другима, али је зато био плаћени убица. И уопште, једна цењена фаца.

ЖИВОТ ПИШЕ КРАТКЕ ПРИЧЕ

Живот пише романе, каже једна стара изрека. А зашто, живот пише и кратке приче.

Ево, један мој комшија добио пакетић из Јапана. Отворио и нашао две руске књиге. Књиге штампане у Владивостоку. У једној од књига писамце. На српском. Пише му нека Бранка из Врњачке Бање.

Сада се питате одакле Бранка у Владивостоку, зашто њена пошта из Токија, какве она има везе са мојим комшијом, а какве има везе Јапанац са адресе на полеђини... Ако почнем из почетка, кажем вам све детаље, испашће роман са ко зна колико страница и са ко зна каквим завршетком, а ја не пишем романе. Ја пишем само кратке приче. Ово је једна од њих, а ви, ако вам је воља, напишите роман.

ИШЧЕКИВАЊЕ

Ушао је у улицу. На свом лицу, имао је неверицу. Гримасе су му отежале образе масне, који су као кесе нудили свима на тацни његово унутрашње расположење. Плашио се мрака. Страх га је све више стизао и стезао јаче. У исто време, од силног страха и безнађа, окуражио се и почео да се смеје, да изазива ноћ. Помисли у себи: „Зашто и пре нисам овако чинио, не бих се плашио?“ А, онда, изненада, зачу примицање...

Радмило Ристић

УПОРНОСТ

Упорност се исплатила. После дугог лугања нашли смо коначно место под сунцем. Било је – у хладовини!

ЧОВЕЧАНСТВО ЛЕПТИРОВА

Сретну се два лептира. Он лептир, она лептирица. Пар ко уписан. Невиђен. Плану страст између њих и они добише много деце. Јесте да немаху нарочито дуг век, али зато љубави увек толико да се преливала. И тако се брже рађаху него што умираху. Најзад, постаде од та два један велики облак свемогућих лептира који се сељаше са једног краја света на други... По лепоти ништа слично није виђено... Тако земља поста једно живо цветно дрво од злата свих могућих боја и облика, а лептири бокор радости у њеној коси сред свемира.

МЕДЕНИ МЕСЕЦ

Удахнуо је смоле борова што су се уплели око њиховог бунгалова.

Јутро је баш онакво због каквог се долази на море. Његови таласи га зову.

Помисли у том трену како све одговара проспекту. Издвојеност бунгалова је толика да би могли целу ноћ водити љубав, без притајивања. И стајати голи на тераси, као што он стоји сада.

Осврну се да је погледа. Коса дуга, плава, толико дуга да се ноћу није прекривала ничим другим, ипак му допушта да пређе погледом преко белог успаваног врата све до дугих препланулих ногу. Њен мирис побеђује чак и борове. Али, нешто у њеном мирису недостаје!

Он!

Њен мирис се није помешао са његовим!

Стоје два мириса, као та улегнућа у њиховом кревету, једно поред другог толико близу да боли, али без снаге да се споје.

Прилази, утискује линију, повезујући два улегнућа.

ЗАГРЉАЈ

– „Проклет ти сваки лист!“, завапи старица и тешким маказама удари на снажни зелени бршљан. Ситна бела старица са ситним црним пегама против великог зеленог бршљана са небројеним црвеним листовима. Покушава ослободити себе и кућу. Дисање јој је тешко и ретко као светлост у њеним собама.

Прошло је много година од кад су два семена пала

једно крај другог. Из првог, плач новорођенчета затресао је ситне црне прозоре. Друго семе уздрмало је читаву белу кућу, која исплака црвени лист из темеља.

Из године у годину мање је прозора на кући без врата.

– „Сасушио се дабогда!“, јекну она избегавши напад бршљана. Његови покрети су бржи од њених, ипак успева се прикрасти највишем прозору и завапи упомоћ.

„Многе љубави несхваћене су!“, одговори на њен вапај један духовник.

Те ноћи старица се помоли, обуче најлепше хаљине и мирно леже. Ујутро је бршљан процвао белим цветовима са ситним црним пегама.

СТАРАЦ

Јучер, спазих на цести нека испљунута слова. Подигнем их, свега их је неколико и сва су нова, непоцијепана, функционална. Премећем их по рукама. Један старац што поред мене копа по контејнеру погледава ме с невјерицом, као да је оно што ја радим најмање пет пута бизарније од његових масних прстију у клинчу с воњем и ђубради. Храпавим алтом пита ме имам ли какву брошуру о бољем сутра, аранжман за сретнију будућност. Одговарам како посједујем тек душу и ових пар ријечи у руци. Он више нема времена за то, каже, потрошен је. Лица изрезуцканог на хиљаде кристалних момената, живота претрчаног не осврћући се за заласцима сунца, роб је раних усамљених зора. Кроз окно властите збиље сад тек посматра покојнике гдје сновијају његову јаву као што он живи њихову смрт и као што она живи њега. Љубим му дланове и у њих стављам одбачену графију, у нашим срцима пише *волим те*.

Александар Савић

JAMA

Краткосилазни, краткоузлазни, дугосилазни, дугоузлазни, неакцентована дужина. Систем је био ту. Ријечи није било.

НИРВАНА

Био једном један цар и живио срећно до краја живота.

Немања Савић

ПРИЧА О ПОЗНАНИКУ КОЈИ ЈЕ ДОБИО РОГОВЕ

Боље да не причам.

АНАЛОГИЈА

Био је мрак. Лежао сам. Укључио сам лампу и почео да читам опширну књигу. Имала је наслов „АНАЛОГИЈА“. Затим сам се уморио. Искључио светлост, поправио јастук, загрлио жену и одложио дебелу књигу.

Погледао сам још једном наслов књиге.

Одложио сам дебелу жену и загрлио јастук.

СТАЊЕ

Честитала сам јој рођендан и нас две смо размениле погледе. У њеном сам видела „Ништа и никад више“. Фризерка код које је одлазила затворила је салон због утаје пореза; докторка код које се годинама лечила изненада је оболела и преминула; у суседној пекари престали су да пеку кроасане са кремом; дрво багрема прекопута су посекли. Узалуд сам је убеђивала, није хтела да призна да знам више. Све је усахнуло, а на њеној ципели приметили смо једну осушену мушицу.

МОДРОЉУБ ЛЕТИ

Модрољуб себи измаштао крила и одмах стао да лети.

– Ја летим!– каже он, усхићено.

– Не летиш него стојиш насред пруге и млатараш рукама, као последњи малоумник! – тумачи му стање Тврдко Тврдић који је случајно и стао да му се чуди.

– Видим Петроград! – наставља у заносу Модрољуб.

– Не видиш ништа јер жмуриш, а шта замишљаш, враг зна!

– Лепо је утопити се у плавој Неви – шапуће Модрољуб.

Тврдко Тврдић се, чувши ово, три пута прекрстио.

– У срцу ми је медник... Душа ми је плава...

– Ма, што ја ту дангубим слушајући маглине?! – наљути се на себе Тврдко Тврдић и оде за својим послом.

АГОРА

СКУПЉАЧИ КАРТОНА ИЛИ ШТА РАДИ ОВАЈ БОГ?

Негде далеко, иза седам гора, постоји један град. Зову га Картон city. У њему живе необични људи: имају два ока, два уха, две ноге, две руке и десет прстију. Хране се егзотичном храном којој су неки странци наденули име *отпаци*. Облаче се по најновијој моди чије правило гласи: носити све што се може пронаћи. Староседеоци причају како се тај народ неком свом Богу зарекао да никад неће користити сапун. Претпоставља се да је то ђаволски изум. Припадници овог народа могу се сваког дана видети како трче по бетону да би ухватили картон у лету. После га черупају и трпају на гомилу. Кажу како су пророци најавили да ће се Бог први пут објавити у картону.

ИСПРИЧАМ СЕ

Она стави руж и оде у други свет. Али црвени траг остаје увек на папиру. Између којих светова изабрати други?

КАДА ВАМ ЗАМЈЕРЕ ДА СТЕ ПРЕПОТЕНТНИ...

Када Вам замјере да сте препотентни, а ви сте само поносни на своје успјехе, и то не кријете (а сјетимо се – јавно признање обавезује)...

Ако сте јасно свјесни властите ограничености и несавршенства, али у важним стварима у животу имате барем двојке, а неколицину својих талената нисте занемарили...

Ако свако биће поштујете, ма колико били свјесни његових мањкавости, али ипак у свакоме желите видјети ону свјетлију страну (макар то био скромни пламичак у тмини)...

Ако цијените слободу других, и чак сте оптимално великодушни (и без очекивања протууслуге) а не допуштате да вас чине будалом... а они вам опет замјерају, не можете учинити баш ништа конструктивно – барем у смислу разувјеравања...

Али ако уз све набројано имате изнимну способност да можете бити узоран и задовољан свјетионичар на врло удаљеном отоку, може вам бити посве свеједно говоре ли о вама да сте уображени.

ЧЕТИРИ СТУПА И ЈА

Више од феминистичких организација, удруга за заштиту људских права, превенција злостављача, СОС и умак телефона, драге жене које сте обесправљене, може вам помоћи исправан одабир животног партнера.

Сусретох једног таквог једне љетне недјеље, у угледном локалу на трешњевачкој тржници, једући трипице и пијући „Кокту“, на пропутовању према Јарунском језеру,

нимало луксузном бициклом.

У друштву двоје дјелатника на тржници, процијењено негрофовске провинијенције, човјек средњих година с имицом Матије Губеца је одао признање својој супрузи. Није био притиснут судским захтјевима, ни потенцијалном новчаном или материјалном добити. Није имао тежњу да задиви присутне, нису га пратиле камере (или их није примијетио). А што је најбитније, ни жена ни њезине пријатељице или знанице нису биле ни на пушкомету.

Дакле, с нејасним поводом а без видљиве присиле, најбољи супруг на свијету је спонтано рекао оно што вјерујем све супруге свијета прижељкују:

„Моја жена носи сва четири ступа куће, и мене“.

СПАС

Свако од нас га тражи, иако нису сви спремни то и да признају.

Тражимо га у понеком загубљеном тренутку у сећању, у неком погледу запамћеном као да још увек траје, у покрету руке, додиру који се разликује од осталих. Тражимо га у звуку који као да још увек чујемо, тражимо га у мирису који као да никада нисмо престали да осећамо. Тражимо га у погледу очију које (бар за нас) као да нас и сада гледају. Тражимо га у специфичним расположењима, посебним ситуацијама, догађајима за које желимо да верујемо да макар мало личе некадашњим. Тражимо га у музици, у познатим улицама којима и сада корачамо мада немамо реалне потребе за тим. Тражимо га у мислима, тражимо га у речима. Тражимо га у људима око нас и у себи самима.

Тражимо га у нади да ћемо га препознати...

Тражимо, иако потајно знамо да га нећемо наћи.

Тражимо га док не остаримо, а онда нам дух клоне и постајемо равнодушни.

ВИДИК

Господин Петровић већ тридесет година живи сам и по том питању не би ништа мењао.

Господин Петровић тридесет година тражи добар посао и труди се да одржи позитиван поглед.

Господин Петровић тридесет година ноћу пуши у кревету и користи исти душек на надувавање.

Господин Петровић је за тридесет година успео да набави тридесет књига куvara.

Господин Петровић једе над судопером. За тридесет година променио их је пет. Са ове нове, убеђен је, пружа се најлепши видик.

ХОБИ

Мој комшија сакупља тротинете и воли да их приказује другима.

– Ако нисте знали, тротинет може да развије брзину до двадесет километара на сат и пружи онима који га возе висинску предност од двадесет сантиметара у односу на особе којима се обраћају – исприча ми претходно се испречивши с новим тротинетом испред мене.

– Нисам знао – рекох.

– Хајдемо у моју кућу да вас частим пићем.

– Шта је повод?

– Као прво, овај лепотан – рече показујући на тротинет – а као друго, исписали смо унука из школе.

– Због чега, па мали је добар ученик?

– Комшија, дошло је неко лудо време? Ето, у школама уче децу само како да савијају кичму, и ништа више. И

то, замислите, све морају да увежбавају гологузи пред огледалом. Пре неки дан сам се због тога толико потресао да ни тротинет нисам возио.

ДЕВИНА СВАДБЕНА ХАЉИНА

Било је то овако. Пође мој прадјед Пејо у млин да меље пшеницу. Засуо он жито, заложиио ватру и како је била ноћ, чекајући у полумраку да се самеле, превари га сан. Сања он, и као кроз маглу види како на врата улазе виле све у бијелим хаљинама, пуне доброг расположења, носећи котлић с медом па почеше из купца да грабе брашно, зар да праве халву. Како је био пријек човјек, и ненавикнут да му неко узима нешто без питања, Пејо са огњишта дохвати угарак и баци га на једну од вила, те јој прогори хаљину. У том се и пробуди, али у млину није било никога.

Кад дође кући нешто му паде на ум, па од жене Деве затражи да му покаже своју свадбену хаљину. Она са дна дјевојачког ковчега извади хаљину и Пејо видје да је прогорена на истом мјесту као и хаљина виле на коју је бацио угарак. Збуњена жена, није могла објаснити ни како ни када се то десило.

ВОЈВОДА МОМЧИЛО

У древном граду Тешњу, изнад живе воде Косовца, имао је војвода Момчило своје љетне дворе. Бише тад мирна и велика времена. Али једног ријетко лијепог дана, однекуда изненада бануше неки непознати људи и уграбише војводи сестру. Бијесан, он се жустро баци на леђа коња кулашасте длаци и сустиже отмичаре на ријечи Усори. У огорченој борби која се заметну, вјешта рука једног од разбојника одсијече војводи главу.

С главом под пазухом војвода Момчило прегазии Усору и пође натраг. Кад би преко Мрачајског поља, опазии га

једна чобаница и он смјеста паде мртав. Гдје му остаде глава, потече к'о суза бистра вода, а гдје паде коњ, ниче огроман храст.

ЗНАМЕНИТИ ГРАЂАНИ

Ленка. Баба сера. У јавном клозету. С метлом. Брезовом. И кантом. С хлором. Да нас дезинфикује. Као клиценоше.

Пре рата лепотица. У кући Јавној. Наплаћивала је уживања. Телесна. Сада наплаћује нужду. Велику.

Дуро. Чистач јама. Септичких. У Граду. Без канализације. Кошчат. Маркантан. У ритама. Између ногу му се клати. Мушкост. Натприродна. Даме бацају погледе. Чежњиве. На његову фигуру. Натрћену.

Гојко. Глуп и нем. Речју глупонем. Успомена на логор. Аустријски. Лица избразданог. Као кора. Церова. Пилио је дрва. Тестером. И убацивао госпојама. У шупче.

Јово. Говорио је о буцованима. Што други нису смели. Али су волели. Да чују. При томе је жмиркао. Лукаво. Као да намигује.

Били су то маргиналци малог града. Малограђанима су служили за подсмех. А они су постали знаменити. Легенде. За памћење. О званичницима ни помена. Прекрила их прашина. Заборава.

МОСТОВИ

Упадоше градитељи. Поретка Новог. Направише прорачуне. Срушише нам мостове. Мајсторски.

Не очајавасмо на обали. Пустој. Саградисмо сплавове. Јаки смо у натезању. И вешти. У превеславању.

У заносу мирнодопском, мостове саградисмо. Газеле. Вите. Од бетона. Пренапрегнутог.

Моћни се издигоше. Над нама. Високо. Лебде. Мала им тежина. Специфична.

Бомбардоваше нам мостове. Братства. И јединства. Срушише мостове уздисаја. И мостове самоубица. Не скупљају нам се више клошари. Као на Сени. Не тумарамо. Не тражимо на мосту, што на ћуприји изгубимо.

А онда нам успоставише мостове. Ваздушне. Хуманитарне. И мост „Слободна Европа“. За наш народ. Небески.

Ми саградисмо брвна. Над провалијама. Да нам се јарчеви надгорњавају. И обилазнице. Саградисмо. Да нас свет мимоиђе. Нападни.

Низ воде дивље спуштамо сплавове. За разоноду и узбуђења. Онима што су нас бомбардовали. Милосрдно.

Милорад Стајчић

ЈЕДАН ЧОВЕК

Живео једном један човек. Онда је умро и родио се
опет. И тако, живео двапут један човек.

ДАЈТЕ ХЛЕБА

Ма дајте ви мени хлеба, не требају мени књиге, нека их ђаци читају, интелектуалци, естрадне звезде, звездице, и остале трице, нека ишчитавају лака филозофска штива, све те љубавне романе, у летњим месецима најбоље пашу докониm бабама и тинејџеркама уместо лектире, уместо неког тамо Иве, Меше, Пеше или како ли се већ зову сви ти великани које више нико не чита, за које више нико није чуо. Хоћу правог белог хлеба, оног што је месила моја покојна баба, печен у фуруни, румен и сав од мириса, што је отхранио много уста, онај прави сељачки 'лебац, у време кад је најважније било имати га, онај исти 'леба уз који су некада, још пре моје бабе, одрастали, сви ти великани које више нико не чита, за које нико није чуо. Дајте хлеба, а за књиге ћу лако.

ПЕТ ЖЕНА

Одра баба ЛОЛА баба ЛЕЛУ на картама, ал је у парку заскочи лоповуша ЛИЛА и оте јој паре, а овој их код хапшења, одмах одузе полицајка ЛУЛА, и њима подмити судиницу ЛАЛУ ради коначног решења неке своје парнице.

И сад се ти картај.

ГЛЕДАЊЕ КРОЗ ОВЧИЈУ ПЛЕЋКУ

Чудне се приче могу изродити међ нацијом пошто хироманти саветују да откријемо своје дланове. То би значило престанак аплаудирања и молитвеног склапања руку. Срећом да добар део масе уопште не завирује у своје наталне карте. Ионако астролози говоре да је Сатурн поново у Водолији.

А да би се варила зодијачка политикологија, откривање будућности је најприхватљивије гледањем „кроз овчију плећку“. И вук сит и овнови на броју. На прасе се забавило. Некада се испред зграде „Политика“ пекао во на ражњу. Гастрономски исказано, добро је било за пробаву.

Данас запажено општедруштвено просјачење политичара пред светским кухињама, па уместо да „ојкају“ почну да гуслају. Отуд неопходна промена.

Народу је доста и поста и пророштва.

ИВИЦА СНА

Сањао је да је на рубу провалије на чијем дну би бљештао Град. И осетивши јаку вртоглавицу, страх, пробудио се узмогну да узмакне опасној ивици. Од тада више никада не усну, нити Град икада више Круну поврати.

ЛУ

Лу помилова лубеницу: – *Личиш на малу планету. Ове беле линије... па то су меридијани.*

Воћка склизну на под и разби се.

– *Имаш мало чврсте сржи и много софта, не баиш исто, али упоредиво са односом копна и мора. У твом семену видим сличност са људским родом. Исти услов опстанка. Стварање новог живота у изданцима... У мом случају није тако. Све је прекинуто и заустављено. У рату су и живот и смрт обезличени. Не знам где сам рођена и где почивају моји најдражи. Ако твоје семе упије мирис туге из мог даха и кроз поре земље до хумки га пренесе, могла бих бар дахом да их помилујем.*

... Човеку задуженом за прислушкивање који је знао све о Лу није било јасно како је болесна и стара успела да открије две тајне. Умрла је на истој утрини на којој се родила. У згрченим рукама држала је семенке. Семенкама је исписала и имена у песку. Убицама њене породице судиће време, она их је само открила.

ЗАПИС НА ОБЕЛИСКУ

Када археолози твојих мисли открију овај запис на обелиску сна, који се звао МИ, бићу далеко. Ево неколико кратких упутстава. Ова црвена слова на обелиску су сусрети са тобом. Све остало је сива подлога свакодневице. Скулптуре радости и туге су много веће од природне величине, јер љубав свему даје веће димензије, гради и на рушевинама да би себе обновила и увећала. Орнаменти су извајани од племенитог материјала наших душа и зато делују

као барокни украси. А тај материјал је небеског порекла, нека врста емотивне просфоре. Комадић свете материје из које зрачи божанска лепота умножена у хиљаде искри нежности...

Одлазим јер више ниси аура мога бића и пигмент у мојој кожи. Ни ја више нисам музика твојих корака и биоритам твог осмеха. Остатке НАС, у којима још живи љубав – једина религија у коју верујем, чуваћу као свете мошти. Можда ћу тако спречити атеисте који се рађају у нама, да униште све.

КРАЈ ЈЕ НЕИЗБЕЖАН

Посејдон јури шкорпиона. Досађује. Овај излеће на врео песак мада осећа хладноћу... Тешко је измаћи Посејдону. У том, све се окренуло... Гледао је море некако одозго, таму планете у кобалтном преливу океанског огледала. Летео је у кљуну кондора, Посејдона ваздуха и вртоглавих висина!

ОФЕЛИЈИН БУКЕТ

Купујем цвијеће на Сплавници. Дебелој цвјећарици жури се дома и за тридесет куна добивам нарамак тешких, домаћих ружа. Имају озбиљне бодље које ће ми послје раскрварити руке. И лишће и латице назубљени су, витичасти, искривљени, заплетени. Кроз бијелу боју цвјетова провлаче се ружичасте и зеленкасте мрљице. Распадање почиње већ у пуповима. Са својим страсномирисним теретом грабим кроз град.

У сну, жена дуге косе лежи у потоку. Бијела јој је хаљина на мјестима подерана и распарана чипка лелуја у води. Нешто ми покушава рећи, али сваки пут кад заусте дође вал и прекрије јој уста. Тражи свој букет.

РУСКИЊА

Одрасла сам у малом мјесту у Загорју. Тамо сам кренула у основну школу. Из тог времена сјећам се необичне, ситне старица. Не знам јој име, сви су је звали Русиња. Наводно је побјегла пред октобарском револуцијом. Нитко није знао гдје је рођена, како се баш овдје задесила нити од чега је живјела. Кажу да је месо куповала на декаграме. Није имала фрижидер. Тада ми није била нарочито занимљива.

Негдје у средњој школи повукао ме вртлог руске књижевности. Почело је безазлено с Љермонтовом, наставило се све жешће и безумније до Булгакова и Бабеља. Од Кротког јањета сам имала мучнине, послје Црвене коњице одустала сам од писања. Та ми силаина није била дана, па чему онда?

У то вријеме Рускиња је већ била нестала. Нитко није знао што је с њом. Данас сам можда једина која је се сјећа.

И мене помало сустиже та њена руска усамљеност.

ПРИЧА О КАУЗАЛИТЕТУ

Био једном, а можда и двапут, извесни безнадежни тип по имену Еуген Графтвајер. Није поседовао скоро ништа у свом ништавном житију: имао је безвредну страћару на обали језера, склепану од картонских кутија и ревносно испражњених боца јефтине ракије, безвредну као читав његов испра(з)ни живот, покварени бицикл, похабану тренерку, срчане тегобе, лошу циркулацију, плућни емфизем, реуму, један стари пецарошки штап и сломљени зглоб десног стопала. Једино вредно била је платинаста бурма на једној од две му леве шаке, успомена на бившу супругу, која га је оставила зарад једног немачког боксера. Не спортисте-боксера из Немачке, већ: *расног пса* – немачког боксера. Чудни су путеви Господњи. Они жен(с)ки још су недокучивији. Елем, Еуген је до смрти пецао на обали језера и тако се прехрањивао. Пролазиле се године, деценије, век. Једнога дана, а можда и другог, или неког седмог, његов унук, Хомер Графтвајер, страствени пецарош, као и деда му, упеца шарана подгојеног као трудна лубеница, оде кући, распори га – и шта мислите, шта је нашао у утроби големог шарана? Несварене остатке кукаца, хлеба, нешто језерског муља и мало крви, шта би друго нашао тамо, шта сте мислили: циркуског слона, саксофон, неки прстен, платинасту бурму, не дај Боже? Идите, молим вас...

СКАСКА О ИГОРУ

Игор Новотни имао би бити матурант Гимназије у родном му граду, али то, ипак, није. Имао је бити матурант још претпрошлог лета, али је двапут падао на предмету –

руски језик и књижевност. Исти му предаје добродржећа и млад(ј)их мужјака никада сита (и стасита) професорица Татјана Татљинова. Концем текуће школске године, која беше и по много чему ином *текућа* за Игора, који је волео потегнути из пивске боце, али и флаше вотке, стање је, што се Игора и руског језика тиче, умногоме налик оном у претходне две године – прети му, наиме, поновни поправни испит. Након часа, професорица Татљинова позива стаситог и наочитог Игора у страну, и у гимназијском му се ходнику обрати ево, управо овим речима: „Ну, Игор, што ја радит с тебја?“ Виспрени Игор (изузев по питању руског језика и књижевности), интуитивно осећа наклоност професорице његовом полу, и – њему конкретно, одговара: „А како би било, професорице, да се ми о томе договоримо на једној вечери и о том – потом, и тако даље?“ „А како би било, Игоре, да прескочимо вечеру и договоримо се одмах о том – потом и директно пређемо на – „и тако даље?“ – контрапитањем му одговори професорица. „Харашо. Сретнимо се онда код семафора пред хотелом „Партија“. „Договорено, Игоре. А када ћемо се наћи?“ „Чим се упали зелено светло“ – одговори дични Игор Новотни, једини у матере.

ГДЕ СЕ ОД КИШЕ САКРИВАЈУ ЛЕПТИРИ

Сећам се, имао сам тринаест година, после година и година самог сељакања. Било ми је тринаест година и више нисам растао. Све је један велики хаос, и када се упоређујеш са другима не можеш да схватиш зашто је тако. Зашто је другачије? А она проклета напетост полако убија. Ни сам не знаш када си направио све те одбрамбене насипе и зидове. Да би могао да дишеш, да би могао да преживиш. У свим оним белим ноћима, кад се јецајући будиш усред морâ.

И тако сам у трчању видео спас. Заиста сам био брз, заиста добар. Било је као код животиња које беже од ловца или грабљивца.

Али сам ипак са стартне линије из све снаге јурио према циљу. Као да се ради о животу или смрти. После седамсто метара био сам далеко испред свих осталих. А онда, не знам шта ми је било, неких десет-петнаест метара испред циља – стао сам. У неколико фрагмената видео сам свих мојих тринаест година. Опет сам био сатима и данима затворен у собици. Опет сам стајао пред вратима породичног стана-фантома и ослушкивао лудило родитеља. Опет је падала тешка очева рука. Зауставио сам се испред циља и пустио да ме претекну сви до задњег. У срце ми се завукла студен и трчање је постало бежање. Имао сам тринаест година и био најусамљенији дечак на свету, који се питао: где се од кише сакрију лептири?

ОНО

Ударци у бронзу у старом звонику мере време. Таласа, удара, у стомак, болно. Не знам зашто је тако. Нисам желео да будем тако груб и насилан. Тако је. То време што се дроби. Могао бих почети другачије, као Ман у Смрти у Венецији кад Густав Ашенбах тражи лепоту. Само лепота је божанска и уједно видна, па је тако, значи, она пут осећајности, уметников пут до духа. Моравија зна описати жену која гола осећа хлад постељине док једну руку има на грудима, а другу међу ногама. Неоптерећен. Или кад Маргарети Дура у Љубавнику љубавник стргне беле памучне гаћице и голу је однесе до кревета. А онда се окрене у страну и заплаче. Али урезано је у душу, као код Буковског Шпех на круху, као код Стајнбека Људи и мишеви, и да не призивам Булгакова, шегрт као што и јесам, боље Путовање на крај ноћи, или Венедикта Јерофејева, Москва – Петушки. Могао бих да лежим као Обломов и чекам, стојим у Јашимотовој Кухињи, сањам снове у Ковачичевој Стварности. Те речи, где је она граница, где урез, где ударац, где мирис по болу и крви, како дођеш до тачке кад се некога дотакнеш. Одакле та грубост, тај тихи ужас, зашто се усели у срце, чему? Како да кажем и да живо пулсира, као криво, растргано месо на женском лицу.

ВЛАСТИТО СВЈЕТЛО

На степеницу свога постојања стао је Човјек и с напором своје Савјести у Трећи милениј закорачио је. У човјеку је празнина, а испред њега је Истина отворила велики понор на вјетрометини Човјечанства. У понору је смрт, на степеници постојања је Нада, а изнад Човјека је Свјетло.

До тога Свјетла потребно је превладати велике препреке спутавања. Понајприје, потребно је упалити властито Свјетло.

Ведрана Чачић

ПРЕД КАПЕЛОМ

И пре него што је поворка кренула, човек је из стакленог оквира извукао једну умрлицу и заменио је другом.

Један покојник је испраћен, други већ стиже.

И у смрти, живот је непрекидна борба с временом.

Миломир Шаранчић Леки

W W W

1,2,3,4,5... 666

КУПЛУНГА

Осећао је како у њему расте напетост. Није си могао помоћи иако се уверавао да то није његова ствар. Пар пута је чак удахнуо кроз нос и издахнуо кроз уста да би се смирио, пробао посматрати пејзаж, али му поглед упркос томе нехотице цело време бежао ка шоферовој левој нози. *Па боли ме курац, нису то моја кола*, помислио је и покушао преусмерити мисли на нешто друго. Што год. На женску с којом је преварио супругу, рецимо. Није ишло. Поглед је скретао ка левој шоферовој нози. *Какав је окус имала њезина тица? Е, што јес, јес, ако итко уме да лиже, то је он!* Поглед је скренуо ка левој шоферовој нози. *По нечем слатком! Јасно, још је млада ...*

Поглед је опет скренуо ка левој шоферовој нози, као хипнотисан буљио је у одрпану леву ципелу.

„Еј, стари, радије макни ногу са куплунге, пуно се више троши и пре ћеш је морати заменити...”

„Јебала те куплунга у главу да те јебала да те јебала!“

О

Један знак, као једна слика, може значити тисућу ријечи, а опет једна ријеч може значити тисућу драгих ријечи, као и реченица, као и живот, опћенито. Круг је савршен облик, може значити циклус – свега (циклуса), може означавати бројку „нула“ или слово „о“ или облик планета, споловила, цијеви ватреног оружја или рупе у мојој глави. Таквим обликом означавамо главу с разним емоцијама. То је облик цјелине и савршенства. То је облик у који желим смјестити ову причу јер говори о самоћи. То је облик моје самоће. То унутра сам ја – то вани је свијет – то унутра је мој свијет – круг нас дијели – савршенство дијели мој унутрашњи свијет од вањског свијета. Ових дана боравим по цијеле дане у пиџами – мојој радној униформи – лијеност као занимање. Сви се чуде. Разговарали би са мном. А са мном се не да разговарати. Ја сам знак. Мене се може само нагађати. Па сам ту негдје поред, свеприсутан, духом одсутан – предајем га у Твоје руке – руке сваког појединог читатеља да га наново открије и реконструира. Заправо, једино што ми у потпуности припада је самоћа. Сав мој капитал јесте моја самоћа. Опоручно ју остављам свијету нека је подијели између себе; бит ће ју довољно за све. Узимам пиштољ. Чврсто га приљубљујем уз сљепоочницу. Остварујем свој животни сан. Умирући, по први пута у животу осјећам срећу – јер знам: бол је овога пута краткога даха.

ТАМА И ТИШИНА

Испред мене звездана прашина, тама и тишина у којој ме занимљиве фаце необичних лутки прате у лавиринту. Тама.

Поглед ми лута од лутке до лутке, од ужаса до ужаса. Скоро да лебдим. Муњевитом брзином прелазим тамом страха и тишине. Тело ми се лелуја, ноге као да су ми ишчашене. Прилази ми лугак који проговара необичним језиком. Хвата ме за руке и развлачи их. Осећај је... Онако одозго као да је употребио сабљу, бескрајно дугог сечива, офикарио их и оне као да лебде. Сулуда ситуација! Тама и тишина поново овладаше. Шта ће се десити ако се окренем иза?

Лавиринт. Покушавам да будем равнодушан. Испред мене црна кутија страха која говори о прошлости и данима среће.

Сада осећам лоше осећаје. Језа, хладноћа, гнев, зловоља... Немоћ и страх пред кутијом која не престаје да говори. Да ли да се окренем и одем? Не. Ноге су моје немоћне, тонем, пропадам и слушам. Апатија се надвила надомном. Да, да, открио сам решење тајне сусрета са кутијом. Нека сила ме је избацила и ја се нађох дијагонално ка Сунцу. Тама и тишина свуда око мене. Почех да слутим, осећам и очекујем таму и тишину.

Питао сам се где је крај овом бесмислу, окретао, враћао и увек долазио до истих ствари. Око мене и даље тама и тишина. Нестајем, одлазим, пролазим...

Остају тама и тишина.

Кутија...

АУТОРИ

Алагић Иван (1984, Осијек), студент; живи у Осијеку.

Антић Александар (1980, Мајданпек), студент пољопривредног факултета.

Атанасијевић-Алмасбак Татјана, дипломирани филолог (скандинавски језици и књижевности); преводи с норвешког; живи у Ослу.

Атанацковић Ненад (1976, Крагујевац), апсолвент филозофије; живи у Крагујевцу.

Аћимовић Ђорђе (1981, Београд), студент; заступљен у зборницима прича и песама; живи у Београду

Аћимовић Љиљана (1978, Београд), апсолвент права; пише песме и приче; заступљена у зборницима; збирка кратких прича „Приче из шоље”; живи у Београду.

Бабић Владимир (1982, Рума), преводилац с немачког језика; живи у Руми.

Бегенишић Татјана (1980, Крагујевац), лекар; заступљена у зборницима прича; живи у Београду.

Беговић Рајна (1939, Скопље), лекар; објављене књиге: хаику дневник „Црвено небо” (2001) и роман за децу „Бела ждребица и Кицино магаре” (2002); добитник је бројних иностраних и домаћих признања за хаику, ваке и сенрју; заступљена је у светској и домаћој антологији хаику поезије; сарађује с домаћим и иностраним часописима; живи у Београду.

Беговић Саша (1984), студент права у Осијеку; пише песме и приче; сарађује с књижевним часописима; више

пута награђивана; живи у Петријевцима.

Бетини Долорес (Bettini), преводи са енглеског; сарађује са часописима; објавила књигу „Кабала и стварање свијета”; награђивана; живи у Загребу.

Богојевић Дејан (1971, Ваљево), наставник, књижевник и авангардни ликовни уметник; пише поезију, прозу, хаику, драму, есеј, књижевну и ликовну критику; објављивао у бројним листовима у земљи и иностранству; заступљен је у преко 50 заједничких књига, зборника и антологија; објавио је 20 ауторских књига (поезија, кратка проза, хаику, приповетке): „Негде на крају” (1991), „Дланови земље са брегова” (1995), „Писма с поља маховина” (1996), „Смртоносно на нос” (1997), „Гриоти” (1998), „Abolla” (1998), „У улици XI” (1998), „На небеском огледалу / In the sky mirror” (1999), „Приче нерватуре листа” (1999), „Покисли нарамак / Wet armful” (заједно са Золтаном Бабом и Илијом Братићем), „Влаге и смрти беле” (2000), „Модре ноћи / Bluish Nights” (2000), „У НЕБО или ка небу” (2001), „Lapsus calami” (2001), „Сенка малињака / The shade of the raspberry patch / Lombra del campo di laponi” (2002), „Шкрипа” (2002, заједно са Иваном Малек), „Скок веверице” (2003), „Страх од жутог шећера” (2003), „Томпуси точкови” (2003); приредио је осам књига и Антологију хаику поезије „Изнад празнине” (2002); добитник је бројних домаћих и међународних награда за поезију, прозу, кратку причу и хаику; превођен је на 15 језика; оснивач је и уредник Интернационалног хаику часописа „Лотос” и часописа за књижевност, уметност и културу „Арт”; живи у Ваљеву.

Богојевић С. Данијела (1977), заступљена у зборницима; живи у Ваљеву.

Бошковић Драгана (1980) дипломирани филолог (српска књижевност); пише поезију и прозу; живи у Новом

Саду.

Буквић Димитрије (1985, Београд), студент филозофског факултета; живи у Београду.

Васиљевић Бранко (1957, Загреб), професор физичког васпитања; живи у Загребу.

Васић Душан (1985), студент; пише песме и кратке прозне текстове; живи у Суботици.

Виденовић Предраг (1977, Сокобања), пише песме и приче; награђиван; живи у Сокобањи.

Врачаревић Бојан (1982, Брус), студент; пише поезију и прозу; живи у Београду.

Вујић Живко (1947), дипломирани инжењер организационих наука; у књижевном животу присутан од 1965. године; објављује у разним листовима и часописима; за поезију, прозу и сатиру више пута награђиван; објављене књиге: „Опомена за сутра” (1995), „Сонети опомена” (1996), „Тихе опомене” (1997), „Жубор измаглице” (2000), „Мјесечев гост” (2001), „Праменови дуге” (2001), „Ловци на сјенке“ (2003, коаутор), „Четворобој“ (2004, коаутор), „Тајна о Маји“ (2004), „Турјаничке стазе“ (2005), „Демокрахија“ (2006), „Промашаји који погађају“ (2007); живи у Бањалуци.

Вујовић Љубомир (1952, Загреб), дипломирани правник; објављене књиге: „Модра шкриња” (2003), „Ноћ пуног месеца” (2004), „Не брините, свака случајност је случајна”; живи у Београду.

Вујошевић Маша (1976, Београд), редатељ и сценариста; роман „Клизав пут“ (2001); сарађује с часописима и веб сајтовима; живи у Београду

Вујошевић Марко, пише кратке приче.

Вукмировић Снежана (1980, Београд), графички дизајнер; живи у Београду.

Вуковић-Цодан Весна (1968, Београд), дипломирани инжењер електротехнике; живи у Канади.

Гвозденовић Весна, лекар; живи у Америци.

Глишић Ненад (1972, Крагујевац), објавио четири збирке песама, роман и збирку прича; бави се виртуелном поезијом, мејл-артом и осталим видовима савременог изражавања; заступљен у зборницима; сарађује с многим часописима; живи у Крагујевцу.

Грбић Мирослав (1975, Инђија), професор историје; сарађује с књижевним часописима; живи у Инђији.

Дамњановић Милан (1985, Београд), студент информационих система и технологија; пише кратку прозу; живи у Барајеву.

Дебељачки Татјана (1967, Ужице), сарађује с књижевним часописима; збирке песама: „Кућа од стакла” (1996), „Твоја” (2003) и „Вулкан Volcano” (2005, на српском и енглеском); живи у Ужицу.

Денчић Весна (1963, Београд), дипломирани политиколог; књиге афоризама: „У друштву се не шапуће” (1987), „Свет не може пропасти без нас” (1996) и „Пут до пакла” (2001), збирка кратких прича „ИНверзије” (2003); приредила (у коауторству са Владимиром Јовићевићем Јовом) панораму „Страдија данас” (2003) и Сатиричне приче 2003 (2004), (коаутор Ђорђе Оташевић); CD „Смех до бола” (2003) и „Смех до бола 2” (2005); сарађивала је с бројним часописима и листовима; награђивана; заступљена у многим зборницима и антологијама кратких прича и афоризама; превођена на пољски, руски, бугарски и немачки; главни уредник електронског сатиричника „Етна”; живи у Бео-

граду.

Десио Бруно (Desyo) (1974, Београд), пише приче.

Димић Владимир, пише прозу; живи у Загребу.

Динић Иван (1978, Вршац), инжењер; живи у Вршцу.

Додеровић Зоран (1960, Нови Сад), пише кратке приче, афоризме и хаику; објављивао у многим часописима и листовима; уређивао часопис „Хаику момент” и „Хаику момент инфо”; објавио књигу „Заструпљена река” (2000) и „YU хаику библиографија 1928–2002”; добитник је више признања за кратку причу; живи у Новом Саду.

Букић Боривој (1953, Нови Сад), издавач; објављене књиге: „У сну сан” (1998), „Тајнованка”, „Кратка књига настајања” и „Спеловање”; живи у Новом Саду.

Букић Наташа (1981, Вршац), апсолвент; пише приче; живи у Вршцу.

Бурић Кристина (1985, Зајечар), студент; живи у Зајечару.

Живковић В. Тана, пензионер; живи у Београду.

Златановић Милена (1973), професор математике; пише песме и кратке приче; заступљена у часописима и зборницима; живи у Нишу.

Ивановић Б. Андрија (1980, Мајданпек), студент историје и новинар; поезију и прозу објављује у књижевним часописима; заступљен у зборницима; живи у Мајданпеку и Београду.

Игњатовић Ива, пише песме и кратке приче; живи у Београду.

Илић К. Милош (1987, Панчево), студент књижев-

ности и језика; пише прозу; сарађује са часописима; награђиван; живи у Панчеву.

Иштван Валерија (1976, Београд), дипл. грађевински инжењер; живи у Београду.

Јакшић Миодраг, књижевник; живи у Београду.

Јанковић Александар, пише прозу; живи у Канади.

Јанковић Даниел (1980, Сисак), студент; пише приче; живи у Бањалуци.

Јовановић Зоран (1959), ватрогасац; пише приче, песме и афоризме; објављује у периодици; заступљен у многим зборницима и антологијама; награђиван; живи у Земуну.

Јоксимовић Лука Барбат (1956, Београд), дипл. филозоф, магистар антропологије; сарађивао са многим часописима; живи у Београду.

Јуричић Томислав (1984, Крушевац), живи у Крушевцу.

Каран Дубравка (1956, Банова Јаруга), економиста; живи у Кутини.

Карлаш Радмила (1963, Дрвар), новинар; пише приче; живи у Бањалуци.

Кацевски Васил, сликар; живи у Београду.

Ковачевић Татјана (1972, Београд), сликар; живи у Београду.

Кокотовић Слободан (1955, Пула), хотелијер; пише хумореске, новеле, прозу и поезију; објавио збирке: „Низ ивицу ока”, „Скице за аутопортрет”; живи у Пули.

Крстић Славиша (1970, Београд), пише песме, при-

че и есеје; сарађује са књижевним часописима; заступљен у зборницима; књиге поезије: „Гонет” (1997), „Путоплет” (2005); живи у Смедеревској Паланци.

Лазаревић Милош (1990, Београд), гимназијалац; заступљен у зборницима прича; живи у Београду.

Лазаревић Мио (Пожаревац), васпитач; сарађује са многим часописима; објавио седам књига; награђиван; живи у Пожаревцу.

Лалић-Krawicka Олга (1980, Шибеник), дипломирани филолог (славистика); пише поезију, кратке приче и драме на пољском и српском језику; сарађује са пољским књижевним часописима и са нашим електронским часописима; више пута награђивана; живи у Дукли (Пољска).

Ламбета Марко (1977, Нови Сад), апсолвент српске књижевности и језика; живи у Новом саду.

Лечић Милан (1975, Зрењанин), живи у Зрењанину.

Ликар Мирана Бајжељ (1961, Нови Сад), предаје словеначки; пише кратке приче; награђивана; живи у Љубљани.

Ловић Д. Саша (1973, Бор), студирао филологију; пише поезију и прозу; збирка песама „Веома збуњен у души“ (1997); заступљен у зборницима поезије и прича; живи у Бору.

Луковић Слободанка, професор; пише поезију, лирску прозу и хаику; аутор 14 књига; заступљена у многим зборницима и антологијама; награђивана; живи у Крагујевцу.

Љубичић Чедомир (1969, Београд), објавио збирке поезије „Бензинска Драперија” (1994), „Идеолог Светлости” (1997) и „Неронове шибице” (2003), роман „Пошаст у

гостинској соби” (2002) и „Игуанополис” (2005); живи у Београду.

Мажибрада Оливера (1966, Београд), дипломирани инжењер геологије; заступљена у зборницима кратких прича; живи у Београду.

Макрагић Иван, дипломирани драматург; живи у Београду.

Маринковић Бошко (1943), пензионер; у периодици објављује афоризме, приче и сатиричне песме; сарађује са радио-емисијама; заступљен у многим зборницима прича и афоризама; живи у Београду.

Маринковић Селим, живи у Земуну.

Марковић Иван (1977), живи у Београду.

Марковић Илија (1940), пише афоризме и приче; објавио више од двадесет књига афоризама; превођен на осамнаест језика; уређивао библиотеку ЈУ-сатира и „Ко-приве“ новосадског „Дневника“; добитник бројних награда као аутор, уредник и издавач; заступљен у антологијама, домаћим и страним; живи у Новом Саду.

Марковић Оливера (1963, Сарајево), дипломирани филолог (енглески језик и књижевност); заступљена у зборницима прича; привремено живи у Обали слоноваче, стално у Сарајеву.

Матаруга Јованка (1978, Вуковар), пише поезију; живи у Новом Саду.

Матовић Драгана (1981, Вршац), студент безбедности; пише прозу.

Матовић Јован (1985, Београд), студент ДИФ-а; пише поезију и кратку прозу; награђиван; збирка поезије „Из-

међу светова“ (2007); живи у Барајеву.

Мехмедовић Емина (1983, Земун), дипломирани филолог; живи у Земуну.

Мијајловић Душан Адски (1953), пише прозу, поезију, приче и песме за децу, хаику поезију, сатиру, књижевне приказе и новинске текстове; награђиван више од 60 пута; објавио збирку песама „Несаницом до истине“, збирку прича „Калигула на кестеновом листу“ и „Трошење сна“, збирку хаику поезије „Крчаг за росу“, неколико жанровских романа и новела, око 1000 жанровских прича; заступљен је у „Антологији нишких приповедача“; објављује у бројним листовима и часописима; живи у Нишу.

Мијатовић Милан (1972), веб дизајнер; пише песме и приче; заступљен у зборницима; књига песама „Врт“ (2006); живи у Београду.

Милаковић Ивана (1976, Београд), дипломирани драматург; пише приче, радио-драме, приказе; заступљена у зборницима; сарадник бројних часописа; живи у Београду.

Миловановић Стамен (1940, Дубово), машински техничар и наставник математике; пише драме, романи, приче и афоризме; драме: „Удовичко коло“, „Суноврат“, „Ђавоља варош“, „Повратак“, „Не плачи, Петра“, „Константин“; добитник бројних награда за драме и приче; живи у Нишу.

Милосављевић Љиљана (1952, Београд), архитектонски техничар; песме и приче објављује у часописима и листовима; заступљена у зборницима; живи у Смедеревској Паланци.

Милутиновић Јулијана (1970), професор српског језика и књижевности; пише афоризме и кратке приче; за-

ступљена у зборницима кратких прича и афоризама; сарађује са часописима и радио-емисијама; живи у Београду.

Милутиновић Тања (1968, Београд), професор српског језика и књижевности; пише приче и песме; заступљена у многим часописима и зборницима; живи у Београду.

Мирковић Горан (1976, Бања Лука), дипломирани правник; пише кратке приче; живи у Бања Луци.

Михаиловић Стеван (1932, Београд), пензионер; збирка хаибуна „Цвет и диносауруси” (1999) и хаику песама „Додир” (2004); сарадник у више домаћих и страних часописа; добитник више награда за хаику и хаибун; живи у Београду.

Мицић Милан (1961, Зрењанин), објавио тринаест књига есеја, поезије, прозе и историографије; сарађује са књижевним часописима; више пута награђиван; члан Друштва књижевника Војводине; уредник у књижевном часопису „Натрон”; живи у Војводи Степи.

Младеновић Иван (1975, Крагујевац), пише поезију и прозу.

Морача Мера, студент; живи у Бару.

Мрзовац Сања (1976, Сисак), професор; живи у Темерину.

Назански Борис (Nazansky) (1953, Ријека), дипл. инжењер, новинар и писац; објавио књиге: „СТИШИЋИ” (1980), „Загонеташтво вараждинског краја” (1981), „Седам путова” (2000), „А шта је то?” (2001), „Великани у стрип-ангдоти” (2003) и „Нових седам путова” (2003); заступљен у многим зборницима, панорамама и антологијама, хрватским и страним; награђиван; живи у Загребу.

Насковић Александра (1981, Крушевац), живи у

Крушевцу.

Наумовски Иван (1981, Београд), студент књижевности; живи у Београду.

Никович Ивана Вања (1974, Београд), економиста; пише хаiku поезију и приче; сарађује са многим часописима; награђивана; живи у Београду.

Николић Зоран Мали (1957, Ђакус код Житорађе), пише песме у прози, песме за децу, афоризме, хаiku и кратке приче; живи у Нишу.

Николић-Радивојев Валентина (1980, Бабушница), академски сликар; заступљена у шест зборника кратких прича; живи у Бабушници.

Ојданић Остана, стоматолог у пензији; живи у Београду.

Орловић Милена (1957, Београд), заступљена у зборницима кратких прича; живи у Београду.

Пауновић Анђелка (1952, Београд), педијатријска сестра у пензији; сарађује с многим часописима; живи у Београду.

Пејчић Кристина (1980, Чачак), преводилац; пише кратке приче; живи у Београду.

Перовић Софија (1985, Београд), апсолвент; пише поезију и прозу; живи у Београду.

Петковић Велибор (1963, Тузла), новинар; пише песме и приче; сарађује са многим часописима; живи у Нишу.

Петровић Валентина, пише кратке приче.

Петровић Ратко, студент; објавио књигу „Мала збирка заблуда” (2006); награђиван; живи у Београду.

Печеновић Дејан (1971), машински инжењер; пише приче и афоризме и кратке приче; заступљен у неколико зборника кратких прича и афоризама; живи у Београду.

Пешев Божидар (1946, Скопље), магистар антропологије; пише афоризме и приче; заступљен у многим зборницима, панорамама и антологијама; живи у Београду.

Пешић Ч. Никола (1948, Лука код Гаџиног Хана), економиста; пише афоризме, поезију, епиграме, кратке приче; заступљен у зборницима; сарађује са часописима и листовима; живи у Нишу.

Поповић Драган (1959, Београд), дипломирани економиста; заступљен у седамнаест антологија кратких прича; живи у Београду.

Поповић Драгојла, живи у Републици Српској.

Продановић Живко (1945, Загреб), прозу и поезију објављује у бројним часописима, новинама и зборницима у Аустралији, Хрватској, Индији, Јапану, Канади, Холандији, Немачкој, САД, Словенији, Србији и Црној Гори, Великој Британији и на Филипинима; романи „Тамара” (2000) и „Смрт у римским рушевинама” (2003), збирка приповедака „Мешуге – десет записа о жидовским судбинама” (2002), збирка научнофантастичних хаikuа „Роботи у рат” (2005); члан је Друштва хрватских писаца; живи у Загребу.

Пуфлер Андреј (1984), студент; сарађује са часописима; награђиван; живи у Хрватској.

Радивојевић Михајло (1989, Сента), ученик; пише кратке приче; заступљен у зборницима; живи у Новом Саду.

Радојковић Сара (1989, Београд), заступљена у зборницима прича и поезије; живи у Београду.

Радосављевић Радоје (1961, Обреновац), новинар; објавио књиге: „Нешто сасвим лично“ (песме, 1994), „Мечена са златним штапом“ (песме, 1995), „Привикавање на Јунга“ (песме, 1996), „Лавеж за караваном“ (сатиричне песме, 1998), „Ђаволов реп“ (хумореске, 1999), „Провидна соба“ (кратке приче, 2001), „Упутство за савршен лет“ (изабране и нове песме, 2003), „Нестваран живот Николе Тесле“ (монодрама, 2005); члан је Удружења књижевника Србије; живи у Обреновцу.

Радочај Даниел (1979, Пула), пише афоризме, поезију и кратке приче; награђиван; живи у Пули.

Радуљ Давор (1975, Кучево), економски техничар; објавио роман „(РЕ)визија у белом“ (2005); заступљен у зборницима; награђиван; живи у Кучеву.

Ракић Настасја (1983), студент српског језика и књижевности; пише песме и кратке приче; заступљена у зборницима; живи у Београду.

Рамовш Аида (1967, Београд), дипломирани правник; заступљена у зборницима; живи у Београду.

Раонић Зоран (1956, Ђурђевића Тара), пише поезију, прозу и сатиру, а бави се и сакупљањем народних умотворина; збирке поезије: „Вилино коло“ (1995), „Четири мијене“ (1996), „Диоба ватре“ (1997), „Други круг ватре“ (1998), „Дјечак у крилу“ (2000) и „Иза бране“ (2001); заступљен је у бројним зборницима, прегледима и антологијама, нашим и страним; члан редакција више листова и часописа; хаику поезија му је преведена на десетак језика; приредио је прву панораму црногорске хаику поезије, која је објављена и на словеначком; добитник више домаћих и међународних награда и признања; члан је Удружења књижевника Црне Горе; живи у Пљевљима.

Раца Зоран (1972, Нови Сад), саобраћајни техничар; живи у Београду.

Рим-Живковић Љиљана, пише поезију и прозу; заступљена у многим зборницима прича, песама и афоризама; живи у Београду.

Ристић Ј. Драган (1948), професор немачког језика и књижевности; превео, између осталог, и „Антологију најкраће немачке приче”; пише кратке приче и хаику; од 1996. године је главни уредник „Хаику новина” из Ниша; награђиван; књиге хаику песама: „Из дневника једног хаиђина” (1995), „Бубице у глави” (2001), „Пчела у целофану” (2001), „Цврчак у акцији” (2002), збирка кратких прича „Каљаче и катедрале – 88 најкраћих прича”; живи у Нишу.

Ристић Милош (1984, Крушевац), студент, награђиван; живи у Нишу.

Ристић Радмило (1933, Соко Бања), дипломирани филолог (немачки језик и књижевност); пише сатиру и поезију; објавио књиге: „Птице ван кавеза”, „Звиждући уз ветар”, „Јава од снова” и „Није све црно”; награђиван; живи у Крагујевцу.

Рогич Херцег, пише поезију и прозу; живи у Београду.

Рудан Синиша (1978, Карловац), пише кратку прозу и поезију; награђиван; живи у Београду.

Ручевић Маја (1983, Загреб), апсолвент; пише кратке приче; живи у Загребу.

Савић Александар, живи у Београду.

Савић Милићевић Владислава, пише поезију и прозу; објавила две књиге; живи у Зрењанину.

Савић Немања, новинар; награђиван; живи у Зрењанину.

Секулић Боривоје (1963, Миросавци), информатичар; пише поезију и кратке приче; објавио књигу „Капи за опустошене очи”; сарађује с бројним часописима; живи у Лаћарку.

Сепе Драгана (1971, Београд), новинар; пише књижевну и позоришну критику; заступљена у двадесет зборника кратких прича; приредила је хрестоматију „Златна књига светске књижевности” (1999), збирке кратких прича „Укус живота” (1999), „Нови укус живота“ (2007), „Траговима истине“ (2007); живи у Београду.

Симеуновић Наташа (1979, Аранђеловац), професор; пише, песме приче и есеје; живи у Београду.

Синдик Јошко (1965, Дубровник), магистар кинезиологије, проф. психологије; кратке приче, песме, есеје и драме објављивао у часописима за културу и књижевност; објавио књиге „Над провалијом” (1991), „Преокрет” (1993) и „Круховање и каменовање” (1994); циклус кратке прозе „Калеидоскопске приче о љубави и животу” објављене су и у склопу антологије „Све приче – приче непознатих аутора” (2003); живи у Загребу.

Спасојевић Зоран (1949), пише поезију, кратку причу, драму и сценарио; објављивао у бројним часописима; књиге прича „Одело за одлазак” (1997) и „Кратке приче без муке” (2003, 2006), књиге поезије „Дар празнине” (1986) и „Глад” (1998), драмска трилогија „Америка имарупу” (2003) и књига кратких драма „Резерват Србија” (2006); аутор је неколико ТВ и радио драма, комедија и сценарија хумористичке ТВ серије „За сада без доброг наслова” (2000); заступљен у више од двадесет антологија и зборника кратких прича; добитник бројних награда; бави

се компјутерском графиком; живи у Крагујевцу.

Спасојевић Момчило (1947), библиотекар; пише приповетке и песме; објавио књиге: „Вјеровања у Срба”, „Најљепше пјесме српског села”, „Искре у тами”, „Поноћне пјесме” и „Трагови прошлости”; живи Челинцу.

Средановић Мирослав (1936, Вучија, Требиња), дипломирани правник; пише афоризме, песме и кратке приче; књиге афоризама „Сто и ниједан афоризам” (2000), „Није смешно” (2001), „Записи на кожи” (2004) и „Упадице” (2007); заступљен у зборницима, енциклопедијама и антологијама прича и афоризама; поезију објављивао у књижевним часописима; живи у Београду.

Стајчић Милорад (1977, Београд), приватни предузетник и студент; живи у Београду.

Станковић Светлана Авакумовић (1977, Београд), администратор; пише поезију и прозу, књига поезије „Призна(ва)ње” (2004); заступљена у зборницима кратких прича; живи у Београду.

Стефановић Татјана ((1960, Београд); адвокат; пише бајке, хаiku, класичну и дечју поезију; награђивана у Јапану за хаiku поезију; сарађује с више књижевних часописа; живи у Београду.

Стојанов Будимка (1939, Кикинда), збирке песама: „Сагорели трагови” (1988), „Кад те нема” (1989), „На лома-чи живота” (1989), „Опседнута доласком таме” (1994); превођена на двадесетак језика; добитник бројних награда; живи у Београду.

Стругар Василије (Рисан), студент.

Тадић Верица (1949, Доњи Дубац), економиста; пише поезију прозу есеје и афоризме; заступљена у многим

часописима; објавила књиге: „Острва ноћи”(1990), „Пелудна тишина” (2001), „Мрежа од сунчевих нити” (2003), „Саг од дуката” (2004), „(Кр)истина и (Б)лаж” (2006, 2007); награђивана; живи у Чачку.

Тили Г. Роберт (1959, Суботица), новинар и публициста; објављује у многим књижевним публикацијама у земљи и иностранству; објавио 19 књига; пише поезију, прозу и есејистику; превођен на многе језике; живи у Суботици.

Тошић Радош Кала, студент; пише поезију; живи у Београду.

Трлек Ведрана (1966, Славонски Брод), пише приче; живи у Загребу.

Франчич Фрањо, објавио двадесетак књига; живи у Словенији.

Цвијић Павле (1950, Бакић), инспектор; објавио књигу: „Импулс жељан засјати”; сарађује с многим часописима; живи у Хрватској.

Чачић Ведрана (1975, Сарајево), новинар; живи у Београду.

Шаранчић Миломир – Леки (1955), пише песме, приче и афоризме; објављене књиге: „Јагоде са јабукових грана” (1995), „Ехо шутње” (1995) и „РобоВласници УМА” (1998); сарађивао с многим часописима и листовима; заступљен у више зборника; живи у Београду.

Шетка Крунослав (1971, Коњиц), дипломирани туризмолог; песме објављивао у многим зборницима у Хрватској и иностранству; награђиван; живи у Мостару

Шинигој Дамијан (1964, Ново Место), новинар и издавач; објављене књиге: „Voјake ubijaјo, maг ne?” („Војни-

ке убијају, зар не?“, 1991), „Neizstreljeni naboj“ („Неиспаљени метак“, 1994), „Oškov kotiček“ („Очев кутак“, 2003); живи у Новом Месту (Словенија).

Шушулић Славиша (1976, Лесковац), професор српског језика и књижевности; пише поезију и прозу; заступљен у зборницима; сарађује с књижевним часописима; живи у Власотинцу.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41–36(082.2)

821.163.4–36(082.2)

www.price.co.yu / приредио Ђорђе Оташевић. – Београд :
Алма, 2007 (Београд : Скрипта Интернационал). – 204 стр. ; 21 см.
– (Библиотека Савремена књижевност / [Алма, Београд])

Тираж 300. – Предговор: стр. 5. – Аутори: стр. 187–204.

ISBN 978-86-7974-020-5

COBISS.SR-ID 144304396